

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Optimalizace daňového zatížení dani z příjmu u podnikajících fyzických osob

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Marcela BARTOŇOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel ŠTOHL

Znojmo, 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Optimalizace daňového zatížení dani z příjmu u podnikajících fyzických osob“ jsem zpracovala samostatně s použitím dostupné odborné literatury. Veškeré použité zdroje a jiné podklady jsou uvedeny v seznamu použité literatury, který je součástí této bakalářské práce.

Ve Znojmě dne 12. dubna 2013

.....
Marcela Bartoňová

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce, panu Ing. Pavlu Štohlvi, za jeho odbornou pomoc a upozornění během zpracování mé bakalářské práce. Dále také děkuji paní Ing. Jitce Krulové za rady týkající se technického zpracování a vyhotovení.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Marcela BARTOŇOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Optimalizace daňového zatížení dani z příjmu u podnikajících fyzických osob
Název (v angličtině)	Optimization of tax burden of natural person-entrepreneur income tax

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Porovnání různých způsobů zdanění příjmů u fyzických osob. Navrhnutí optimálního způsobu, který je umožněn platnými předpisy souvisejícími se zákonem o dani z příjmů.

Postup práce:

1. Studium odborné literatury z oblasti daně z příjmů se zaměřením na stanovení dílčích základů daně
2. Charakteristika poplatníka-fyzické osoby a popis jeho jednotlivých zdaňovaných příjmů
3. Analýza dosavadního způsobu zdaňování a návrhy variant daňové optimalizace, zejména se zaměřením na využití vypomáhajících osob
4. Doporučení nejvhodnějšího postupu a vyčíslení rozdílů ve srovnání s původním zdaňováním

Metody:

deskripce

analýza a syntéza

komparace

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. MACHÁČEK, Ivan. *Fyzické osoby a daň z příjmů*. 2. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-711-7.
2. MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012*. 21. Grada Publishing a.s., 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0.
3. ŠTOHL, Pavel. *Daně 2012 - výklad a praktické příklady*. 2. SVŠE Znojmo, 2012. 147 s. ISBN 978-80-87314-23-4.
4. VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010 - praktický průvodce*. 6. Grada Publishing a.s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2013

Marcela BARTOŇOVÁ
student

Ing. Pavel ŠTOHL
vedoucí bakalářské práce

doc. Ing. Milan HRDÝ, Ph.D.
garant studijního oboru

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářskou práci na téma Optimalizace daňového zatížení dani z příjmu u podnikajících fyzických osob jsem rozdělila na dvě části. V první teoretické rozebírám daň z příjmů fyzických osob se zaměřením na výhodnost zdanění příjmů z podnikatelské činnosti. Praktická část je potom zaměřena na konkrétní optimalizaci zdanění příjmů poplatníka pana Dropka. Skutečné odvodové zatížení podnikatele je porovnáváno s mnou zpracovanými návrhy, a to jednak v důsledku využití paušálních nákladů na používání automobilu v podnikání, dále spojeno s variantou využití institutu spolupracujících osob. Při zpracovávání variantách jsem vycházela z předpisů platných k 1. 1. 2012.

Klíčová slova:

Optimalizace daňového zatížení, fyzická osoba, daň z příjmu, základ daně, spolupracující osoby, odvodové zatížení, paušální výdaj na dopravu.

Abstract

The bachelor thesis on the topic of "Optimization of physical entities' tax burden" is divided into two parts. The first, theoretical part, deals with physical entities' income tax, focusing on advantageousness of business activities' income taxation. The practical part focuses on the specific case of a taxpayer Mr. Dropek and optimization of his income taxation. His real tax return is compared with my proposal, especially the impact of using lump sum expenses on car usage and next, with the variant of using co-workers institute. For the elaboration of the variants I used tax regulations in force on 1st January 2012.

Key words:

Optimization of tax burden, physical entity, income tax, tax base, co-workers, tax burden, lump sum transport expenses

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Cíl práce a metodika.....	8
3	Teoretická část.....	9
3.1	Podnikatel a podnikání.....	9
3.2	Evidence podnikatelské činnosti.....	9
3.2.1	Daňová evidence.....	10
3.2.2	Uplatnění výdajů procentem z příjmů.....	11
3.2.3	Stanovení daně paušální částkou.....	12
3.3	Poplatník daně z příjmů fyzických osob.....	12
3.4	Obchodní majetek fyzické osoby.....	13
3.5	Daň z příjmů.....	14
3.6	Základ daně z příjmu fyzických osob.....	15
3.7	Odvodové zatížení – pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.....	17
3.7.1	Pojistné na sociální zabezpečení.....	17
3.7.2	Zdravotní pojištění.....	19
3.8	Optimalizace daňové povinnosti.....	21
3.8.1	Spolupracující osoby.....	21
3.8.2	Spolupracující děti nebo daňové zvýhodnění.....	23
3.8.3	Daňově uznatelné náklady.....	25
3.8.4	Uplatnění cestovních výdajů.....	26
4	Praktická část.....	33
4.1	Skutečně vynaložené náklady na dosažení, zajištění a udržení příjmů.....	33
4.1.1	Skutečně vynaložené náklady včetně uplatnění paušálních výdajů na dopravu.....	33
4.1.2	Výdaje uplatněné procentem z příjmů.....	38
4.1.3	Spolupracující osoby – manželka.....	40
4.1.4	Spolupracující osoby – manželka a dítě.....	44
4.1.5	Spolupracující osoby – děti.....	49
4.1.6	Spolupracující osoby – manželka a děti.....	53
5	Závěr.....	59
6	Seznam použité literatury.....	61
7	Seznam příloh.....	64

1 Úvod

Každý občan, který dosahuje příjmů, je povinen platit daň z příjmů fyzických osob. Tato povinnost je mu dána ze zákona a platí stejnou měrou pro zaměstnance či osoby samostatně výdělečně činné. Daň z příjmu samozřejmě existovala i mnohem dříve, než vznikl daňový systém, ale moc se nás netýkala. Existovaly hlavně státní podniky a byly mnohdy i ztrátové, dotované ze státního rozpočtu. Před dvaceti lety vznikl v České republice daňový systém a v rámci soukromého podnikání se nás velice dotýká. V současné době je sazba daně pro fyzické osoby v České republice 15 %. Jelikož se jedná o příjem do státního rozpočtu, nelze očekávat, že by mohlo někdy dojít ke snížení této sazby. To je také důvod, proč musíme s našimi příjmy zacházet tak, abychom daňové zatížení pocítili v co nejnížší míře, ale současně tak, abychom vyhověli všem zákonům a vyhláškám, kterým podléhá.

Základ daně fyzické osoby se vztahuje na všechny příjmy, kterých fyzická osoba dosáhne – příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy. Po sečtení všech dílčích základů daně odečteme odčitatelné položky, díky daňové sazbě stanovíme daň a uplatníme slevy na dani. Každý poplatník chce dosáhnout optimálního daňového zatížení. Díky řádnému prostudování daňových zákonů si snadno zjistí, kterých položek může a zároveň nemusí využít ke snížení daňové povinnosti. A právě optimalizace daňového zatížení poplatníka a správné využití, ovšem jen některých, legálních možností snížení daňové povinnosti bych chtěla vysvětlit ve své práci a umožnit nahlédnutí srovnání mezi různými variantami stejného hlediska.

2 Cíl práce a metodika

Cílem mé práce bude optimalizace daňového zatížení díky využití možnosti institutu spolupracující osoby nebo daňového zvýhodnění na dítě či na manželku (manžela). Také bych chtěla ukázat různé možnosti snížení daňové povinnosti poplatníka díky využití možnosti cestovních náhrad podnikatele. Chtěla bych ukázat, jak by mohlo být použito jedné či druhé možnosti nebo jejich kombinace.

Ve své práci budu vycházet z odborné literatury, daňových zákonů a také článků zabývajících se touto problematikou v odborných periodikách.

Postupně se budu dopracovávat k základu daně teoretickou částí a v praktické části porovnáám různé varianty použití výše uvedených metod pro stanovení co nejnižšího daňového zatížení.

Budu vycházet z konkrétních čísel firmy pana Dropka, takže porovnání budou ve stejných parametrech a porovnatelná čísla budou na první pohled zřejmá.

V závěru navrhnou podnikateli, jaká situace se nabízí, aby byla výhodná jak pro něj, tak i pro zúčastněné osoby v případě spolupracujících osob i v případě cestovních náhrad.

3 Teoretická část

3.1 Podnikatel a podnikání

„Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.“¹

Podnikatelem je podle § 2 odst. 2 obchodního zákoníku:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku;
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění;
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů;
- osoba, která provozuje zemědělskou činnost a je zapsaná do evidence podle zvláštního předpisu.²

3.2 Evidence podnikatelské činnosti

„Podnikatelskou činnost fyzické osoby lze evidovat dvojnásobným způsobem, a to buď formou daňové evidence, nebo vedením účetnictví.“³

Fyzická osoba, která podle zákona nemá povinnost vést účetnictví, může vést daňovou evidenci.

Vést účetnictví se může rozhodnout fyzická osoba dobrovolně. Povinnost k vedení účetnictví je vyžadována ze zákona v následujících případech:

- fyzická osoba je zapsána v obchodním rejstříku;
- obrat za předcházející kalendářní rok překročil 25 mil. Kč;
- fyzická osoba je členem sdružení bez právní subjektivity, kde alespoň jeden z členů je účetní jednotkou.

¹ MACHÁČEK, Ivan. *Fyzické osoby a daň z příjmů*. 2. Praha : ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-711-7., str. 11

² ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 7

³ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 10

Do obchodního rejstříku se může nechat fyzická osoba zapsat i dobrovolně. V tomto případě se sama vzdává možnosti vedení daňové evidence, která nemá tolik předepsaných povinností jako podvojně účetnictví. K vedení daňové evidence se mohou používat evidenční knihy a tiskopisy, které byly navrženy pro jednoduché účetnictví, jenž je předchůdcem daňové evidence.

3.2.1 Daňová evidence

Je jednou z možností, jak zjišťovat daňovou povinnost fyzické osoby. „Většina podnikatelů volila soustavu jednoduchého účetnictví, protože samo o sobě se nejednalo o účetnictví, ale jen sledování nabíhajících výdajů a příjmů. Od roku 2004 bylo toto účetnictví zrušeno (s několika výjimkami pro neziskový sektor) a nyní hovoříme o daňové evidenci.“⁴ „Daňová evidence nemá nic společného s účetními předpisy, resp. účetní předpisy, se poplatníků, kteří vedou daňovou evidenci, netýkají, pokud tak zákon o daních z příjmů výslovně nestanoví. Na druhé straně si však poplatník musí uvědomit, že v souladu s daňovým řádem, musí být daňový subjekt schopen prokázat pravdivost všech skutečností, které je povinen uvádět v daňovém tvrzení, k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení vyzván. Poplatník musí správci daně při případné kontrole prokázat zejména, že výdaje, které uplatnil jako výdaje daňové, jsou skutečně výdaji na dosažení, zajištění a udržení příjmů podle § 24 odst. 1 zákona. Zrovna tak je nutné kdykoliv doložit způsob nabytí, hodnotu a stav majetku a zásob. Z toho jednoznačně vyplývá, že poplatník musí, nechce-li se dostat do konfliktu s příslušným správcem daně, uchovávat i nadále příslušné doklady jako jsou účtenky, faktury, vést evidenci zásob apod. Jednoduše řečeno, nelze ignorovat související předpisy.“⁵ Pro evidenci se používá peněžní deník, nezbytné jsou knihy pohledávek a závazků, knihy majetku, odpisové plány, popř. i mzdové listy a evidenci zaměstnanců pro nezbytné operace s touto činností související.

Daňová evidence musí obsahovat:

- evidenci příjmů a výdajů v členění nutném pro zjištění základu daně;
- údaje o majetku a závazcích.

⁴ AMBROŽ, Jan. *Daň z příjmů*. 2. Praha : KORŠACH, 2005. 397 s. ISBN 80-86296-08-3., str. 36

⁵ SEDLÁKOVÁ, Eva. *Daňové a nedaňové výdaje*. Český Těšín : Poradce, s.r.o., 2012. 256 s. ISBN 978-80-7365-333-0., str. 37

Fyzická osoba má dále následující možnosti pro správné zjišťování základu daně:

- uplatnění výdajů procentem z příjmů;
- stanovení daně paušální částkou.

3.2.2 Uplatnění výdajů procentem z příjmů

Tuto metodu může poplatník využít v případě, že neuplatní výdaje ve skutečně vynaložených nákladech. Tato metoda je velice výhodná při určování sporných daňových a nedaňových nákladů. Sazby uplatnění výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů se liší dle předmětu činnosti následovně:

- živnosti řemeslné, zemědělská výroba (kromě příležitostné zemědělské výroby) a lesní a vodní hospodářství ve výši 80 % z příjmů;
- živnosti, kromě živností řemeslných, ve výši 60 % z příjmů;
- podnikání podle zvláštních předpisů nebo příjmy z užití nebo poskytnutí práv, z výkonu nezávislého povolání, příjmy znalce, tlumočnicka, zprostředkovatele kolektivních sporů, příjmy z činnosti insolventního správce a další dle § 7 ZDP, ve výši 40 % z příjmů;
- příjmy z pronájmu majetku zařazeného v obchodním majetku ve výši 30 % z příjmů.⁶

Již z podkladů pro Účetní a daňovou konferenci na SVŠE Znojmo autorky Ing. Ivany Pilařové víme o změnách datovaných od 1. 1. 2013 týkajících se absolutního omezení paušálních výdajů, a to:

- v případě 40 % paušálních výdajů částkou 800 000 Kč, což prakticky znamená efektivní možnost uplatnění do výše příjmů 2 mil. Kč (§ 7 odst. 7 ZDP);
- v případě 30 % paušálních výdajů částkou 600 000 Kč, což prakticky znamená efektivní možnost uplatnění výdajů do výše příjmů 2 mil. Kč (§ 7 odst. 7 ZDP a § 9 odst. 4 ZDP).

Zákon nezakazuje uplatnění paušálních výdajů i nad tuto hranici příjmů, výše paušální výdajů se však nad uvedené hranice nemohou zvyšovat.

⁶ MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012*. 21. Praha : GRADA Publishing a.s., 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0., str. 15

Výše paušálních výdajů při uplatnění sazby 60 % a 80 % zůstává neomezená.

Pro vedení této metody musí poplatník vést evidenci příjmů, pohledávek a závazků. Poplatník nesmí uplatňovat jakékoliv jiné výdaje prokazatelně vynaložené na zajištění, dosažení a udržení příjmů. Nelze uplatnit ani odpisy, které po dobu stanovení základů daně nesmí přerušit.

3.2.3 Stanovení daně paušální částkou

Je poslední z metod správného stanovení daňové povinnosti, pokud poplatník nechce a nemusí vést účetnictví. Pro splnění podmínek k vedení této eventuality musí poplatník do jednadvacátého ledna běžného zdaňovacího období předložit správci daně předpokládané příjmy z podnikatelské činnosti a předpokládané výdaje na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů. Na základě těchto podkladů správce daně stanoví výši daně paušální částkou do patnáctého května běžného období. Tato daň je splatná do patnáctého prosince běžného zdaňovacího období.

„Podmínky, za nichž lze žádat:

- pouze příjmy podle § 7 odst. 2 písm. a) ZDP (zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství), § 7 odst. 1 písm. b) ZDP (živnost), § 7 odst. 1 písm. c) ZDP (z jiného podnikání podle zvláštních předpisů) a podle § 8 odst. 1 písm. g) ZDP (úroky z podnikatelského účtu);
- činnost bez zaměstnanců, bez spolupracujících osob, ne ve sdružení (spolupracující osobou může být manželka za předpokladu, že i ona splňuje podmínky a požádá o stanovení daně paušální částkou);
- roční příjmy bezprostředně předcházejících třech zdaňovacích období maximálně 5 000 000 Kč.“⁷

3.3 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

„Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou všechny fyzické osoby (bez ohledu na věk, občanství, zapsání nebo nezapsání do OR apod.), pokud měly příjmy

⁷ BRYCHTA, Ivan; RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Tabulky a informace pro daně a podnikání 2012*. 8. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s.; DATEV eG, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7357-729-2., str. 38

podléhající dani.“⁸ Ve většině případů můžeme konstatovat, že poplatníkem daně z příjmů fyzických osob je každý, kdo není poplatníkem daně z příjmů právnických osob.

Poplatník může mít příjmy podléhající dani i z jiného státu, než jen z České republiky. V tomto případě se poplatník musí řídit dle mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění, které stanoví, jakým způsobem musí příjmy z jiného státu zdanit v tuzemsku. Podle různých států a různých smluv mezi nimi může dojít i k situaci, kdy poplatník v tuzemsku zdaní pouze příjmy dosažené na území České republiky. Také toto je důvod, proč musí znát rozdíl mezi poplatníkem s omezenou nebo neomezenou daňovou povinností:

- poplatník s omezenou daňovou povinností – nerezident - je povinen danit pouze příjmy dosažené na území našeho státu. Jde o osobu, která nemá na území ČR bydliště, obvykle se zde nezdržuje, zdržuje se zde méně než 183 dní v roce, zdržuje se zde déle než 183 dní v roce, ale pouze z důvodu studia či léčení nebo se jedná o osobu, která je podle mezinárodních smluv o zdanění příjmů pro zabránění dvojího zdanění uznána za nerezidenta;
- poplatník s neomezenou daňovou povinností – rezident – je povinen zdanit příjmy plynoucí z tuzemska i ze zahraničí, a to dle stávající dohody mezi danými státy. Jde o osobu, která má na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržuje.

3.4 Obchodní majetek fyzické osoby

„Obchodním majetkem se pro účely daně z příjmů rozumí majetek, který je ve vlastnictví podnikatele a o kterém bylo nebo je účtováno. U podnikatele, který vede daňovou evidenci, jde o majetek, který je nebo byl v evidenci majetku.“⁹

⁸ ŠTOHL, Pavel. *Daně 2010*. 1. Znojmo : Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo s.r.o., 2010. 147 s. ISBN 978-80-87314-01-2., str. 15

⁹ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 104

3.5 Daň z příjmů

Díky správnému stanovení základu daně a sazby daně získáme celkovou daňovou povinnost. Pro fyzické osoby činí sazba 15 % ze základu daně, to znamená ze všech dílčích základů daně.

Pro srovnání uvedu sazbu daně z příjmů fyzických osob v Rakousku. V Rakousku není jednotná sazba daně, ale je závislá na výši příjmů a rozdělena do čtyř skupin:

- sazba 0 % je pro příjmy do 11 000 Eur;
- sazba 36,5 % pro příjmy do 25 000 Eur;
- sazba 43,21 % pro příjmy do 60 000 Eur;
- sazba 50 % pro příjmy přesahující 60 000 Eur.¹⁰

Daň z příjmů je jedním z významných příjmů státního rozpočtu. Je to bezúčelná platba, protože poplatníkům není přesně známo, jak jsou tyto příjmy státního rozpočtu dále přerozděleny. Řadíme ji mezi daně přímé důchodového typu zdaňující proměnlivý základ daně. Daňová povinnost daně z příjmů fyzických osob je nepřenositelná, to znamená, že dopadá přímo na poplatníka.

Další aktualizace k datu 1. 1. 2013, která je také uvedena v podkladech pro Účetní a daňovou konferenci na SVŠE Znojmo autorky Ing. Ivany Pilařové se vztahuje k nově zavedenému pojmu solidární zvýšení daně. Základ pro solidární zvýšení daně se vypočte jako rozdíl dvou veličin, a to souhrnu níže definovaného základu daně a 48 násobku průměrné mzdy. Konkrétně se jedná o tyto veličiny:

- souhrn základů daně – tato veličina je dána součtem příjmů podle § 6 a dílčího základu daně podle § 7 ZDP;
- 48 násobek průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení (jedná se o částku 1 200 000 Kč). Konkrétní výši průměrné mzdy stanoví statistický úřad.

Sazba solidárního zvýšení daně činí 7 % z uvedeného základu (§ 16a).

¹⁰ SCHUSTER, Bernd. *Steuer-und Wirtschafts-informationen 2011*. Vydáno pro Erste Sperrkasse. Procurement Services GmbH, 2011. 294 s. ISBN E180135-03/11.

3.6 Základ daně z příjmu fyzických osob

„Podle § 5 odst. 1 ZDP je základem daně částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, za něž se pro účely daně z příjmů fyzických osob považuje kalendářní rok (u poplatníka s příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství nebo s příjmy ze živnosti, uplatňujícího jako účetní období hospodářský rok), přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů není stanoveno jinak.“¹¹ Fyzické osoby dosahují velmi různorodých příjmů. „ Bylo by nepříjemné, kdybychom jako fyzické osoby zdanili veškeré příjmy. Co nemusíme zdanit touto daní, nalezneme v § 3 odst. 4, jedná se zejména o příjmy, které podléhají dani dědické a darovací, úvěry a půjčky, příjmy z rozšíření nebo zúžení společného jmění manželů.“¹²

„ Zákon o dani z příjmů také v § 23 odvozuje základ daně právě z rozdílu mezi příjmy a výdaji z údajů vykázaných v daňové evidenci. V praxi převládají dva rozhodující důvody pro volbu tohoto způsobu stanovení dílčího základu daně:

- poplatník nezdaní „neinkasované“ příjmy, když odběratel zboží, služeb nedostojí svým závazkům, zdaníme jen inkasované prostředky;
- vynaložené výdaje, odpovídají-li obecným principům, jsou daňově účinné, týká se to především pořízených zásob, které jsou výdajem, aniž by byly spotřebovány a s několika výjimkami třeba i poskytnutých záloh.“¹³

Poplatník daně z příjmů fyzických osob musí rozlišit, co je a co není předmětem daně. Co musí uvádět v daňovém přiznání, jedná se zejména o položky od daně osvobozené. Ty musíme uvádět do přiznání, na rozdíl od položek, které nejsou předmětem daně z příjmů fyzických osob – tyto položky se do daňového přiznání neuvádějí. Stejná položka může podléhat dani z příjmů a tato stejná položka může být za splnění určitých podmínek od daně osvobozena. Jak jsme již uvedli, základ daně se u fyzické osoby skládá z několika dílčích základů daně, které se

¹¹ VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010*. 6. Praha : GRADA Publishing a.s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2., str. 30

¹² AMBROŽ, Jan. *Daň z příjmů*. 2. Praha : KORŠACH, 2005. 397 s. ISBN 80-86296-08-3., str. 12

¹³ AMBROŽ, Jan. *Daň z příjmů*. 2. Praha : KORŠACH, 2005. 397 s. ISBN 80-86296-08-3., str. 38

pro správné stanovení daňové povinnosti musí sečíst. U fyzické osoby se celkový základ daně může skládat až z pěti dílčích základů daně, z pěti druhů příjmů:

- příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků dle § 6;
- příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti dle § 7;
- příjmy z kapitálového majetku dle § 8;
- příjmy z pronájmu dle § 9;
- ostatní (příležitostné) příjmy dle § 10.

Dílčí základy daně dle § 6, 8 a 10 nemohou nabývat záporné hodnoty, v tomto případě by se vždy uváděly v nulových hodnotách. Základy daně dle § 7 a 9 mohou nabývat i záporných hodnot. Specifik pro správné stanovení dílčích základů daně je mnohem více a jsou uvedena v zákoně o dani z příjmů.

Při stanovení celkového součtu dílčích základů daně ještě můžeme odečíst odčitatelné položky:

- „dary na obecně prospěšné účely;
- úroky z hypotečního (a obdobného) úvěru na financování bytové potřeby;
- platby na penzijní připojištění;
- platby na životní pojištění;
- příspěvky odborové organizaci;
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.

Tzv. odčitatelné položky dle § 34 ZDP (mohou být uplatněny pouze u FO s příjmy ze závislých činností), tj.:

- odečet ztráty;
- odečet výdajů na výzkum a vývoj¹⁴.

„Vypočtená daň se dále snižuje o slevy na dani:

- dle § 35ba ZDP:
 - na poplatníka;
 - na manželku (manžela) s vlastními příjmy do 68 000 Kč;

¹⁴ JAROŠ, Tomáš. *Zdanění příjmů v roce 2011*. 1. Praha : GRADA Publishing a.s., 2011. 240 s. ISBN 978-80-247-3822-2., str. 22

- na vlastní invaliditu;
- na studenta;
- dle § 35c ZDP
 - na vyživované děti.¹⁵

„Slevu na dani při zaměstnávání zdravotně postižených dle § 35 odst. 1 ZDP (určena pouze fyzickým osobám - zaměstnavatelům).“¹⁶

3.7 Odvodové zatížení – pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění

Osoba samostatně výdělečně činná má povinnost také vůči zdravotní pojišťovně a správě sociálního zabezpečení. To znamená, že daň z příjmů není jediná finanční zátěž podnikatele. Po té, co si vypočítá rozdíl příjmů a výdajů a zjistí daňovou povinnost, musí ještě spočítat zbývající odvodové zatížení, jak je uvedeno výše. Tyto výpočty mohou následně ukázat situaci, kdy poplatník má nadměrný odpočet, co se týče daňové povinnosti, ale má doplatky na sociální a zdravotní pojištění.

3.7.1 Pojistné na sociální zabezpečení

„Zákon o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti upravuje pojistné na sociální zabezpečení, které zahrnuje pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění, a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.“¹⁷

Vyměřovací základ pro stanovení odvodové povinnosti osoby samostatně výdělečně činné na pojistné na sociální zabezpečení je 50 % ze základu pro daň z příjmů fyzických osob. „To se rozumí základ daně podle § 7 ZDP po úpravě podle § 5 (například úprava o daňovou ztrátu nebo její část) a § 23 ZDP, a to

¹⁵ BŘEZINOVÁ, Hana; ŠTOHL, Pavel. *Účetní a daňová specifika společnosti s ručením omezeným*. 1. Znojmo : Soukromá vysoká škola ekonomická s.r.o., 2012. 109 s. ISBN 978-80-87314-22-7., str. 12

¹⁶ JAROŠ, Tomáš. *Zdanění příjmů v roce 2011*. 1. Praha : GRADA Publishing a.s., 2011. 240 s. ISBN 978-80-247-3822-2., str. 22

¹⁷ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 91

i v případě, kdy příjmy OSVČ jsou osvobozeny od daně z příjmů, pokud zákon nestanoví jinak.¹⁸

Zákon stanovuje minimální a maximální vyměřovací základ. Vyměřovací základ se také liší v případě, kdy osoba má podnikání jako hlavní či vedlejší činnost. Rozdíl mezi hlavní a vedlejší činností stanoví § 9 a § 10 zákona o důchodovém pojištění.

„Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud osoba samostatně výdělečně činná, která není účastna nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných, v kalendářním roce například:

- vykonávala zaměstnání;
- měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod;
- měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců;
- osobně pečovala o osobu mladší 10 let;
- vykonávala vojenskou službu;
- byla nezaopatřeným dítětem.

Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost v těch kalendářních měsících, v nichž po celý měsíc byla vykonávána samostatná výdělečná činnost, a současně trvaly skutečnosti uvedené v předchozím odstavci.

Samostatná výdělečná činnost se považuje za hlavní v období, ve kterém se nepovažuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.¹⁹

Jak výše uvádím, vyměřovacím základem je 50 % základu pro výpočet daně z příjmů, tato částka ale nesmí být nižší než minimální vyměřovací základ, který je pro rok 2013:

¹⁸ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 91

¹⁹ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 91

- hlavní samostatná výdělečná činnost..... 77 652 Kč

- vedlejší samostatná výdělečná činnost...31 068 Kč

Tyto částky se snižují o poměrnou část v měsících, kdy poplatník nevykonával hlavní či vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.

Maximální vyměřovací základ pro rok 2013 je ve výši 1 242 432 Kč. Tato částka se z důvodu nevykonávání samostatné výdělečné činnosti v určitých kalendářních měsících nesnižuje.

„Sazby pojistného u OSVČ činí:

- 29,2 % z vyměřovacího základu, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou důchodového pojištění;
- 2,3 % z vyměřovacího základu, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou nemocenského pojištění.²⁰

Pokud se OSVČ rozhodne pro účast na nemocenské pojištění, která je dobrovolná, bude vždy posuzována za osobu vykonávající hlavní výdělečnou činnost.

3.7.2 Zdravotní pojištění

Vyměřovacím základem pro stanovení výše zdravotního pojištění je 50 % základu pro výpočet daně z příjmů fyzických osob. To znamená, že je to obdobná částka jako u výpočtu pro vyměřovací základ na sociální zabezpečení. Tento základ vynásobíme sazbou pro výpočet zdravotního pojištění, který činí 13,5 %.

Zdravotní pojištění má také minimální a maximální vyměřovací základy. Tyto jsou určeny v částkách:

- pro hlavní samostatnou výdělečnou činnost155 304 Kč.

„Pro některé pojišťovny minimální vyměřovací základ neplatí, jde například o OSVČ:

²⁰ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 93

- které celodenně osobně a řádně pečují alespoň o jedno dítě do 7 let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku (podmínka celodenní péče se považuje za splněnou, je-li dítě předškolního věku umístěno v jeslích nebo mateřské škole, popřípadě v obdobném zařízení na dobu, která nepřevyšuje 4 hodiny denně, a jde-li o dítě plnící povinnou školní docházku, po dobu návštěvy školy, s výjimkou umístění v zařízení s týdenním či celoročním pobytem);
- za které je plátcem pojistného stát (např. poživatelé důchodu, nezaopatřené děti apod.).

Pokud tyto skutečnosti trvají po celý rok. Vyměřovacím základem u těchto osob je jejich skutečný příjem po odpočtu výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu bez omezení minima.

Netrvají-li výše uvedené skutečnosti po celý rok, zkracuje se minimální vyměřovací základ, na poměrnou část odpovídající počtu celých kalendářních měsíců, ve kterých uvedené skutečnosti trvaly.²¹

Pokud osoba samostatně výdělečně činná vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost z důvodu zaměstnání přesáhne maximální vyměřovací základ 1 863 648 Kč, sníží se o přesahující částku v první řadě vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné.

„OSVČ má povinnost platit zálohy i v roce, ve kterém zahajuje svoji činnost. Výše měsíčních záloh je v prvním roce stanovena v minimální výši, v dalších letech se pak stanovuje na základě základu daně z předchozího roku.

Zálohy na zdravotní pojištění se neplatí za kalendářní měsíce, v nichž byla OSVČ uznána po celý kalendářní měsíc neschopnou práce.

Zálohy na pojistné se neplatí také v případě, že OSVČ je současně zaměstnancem a samostatná výdělečná činnost není jejím hlavním zdrojem příjmů.²²

²¹ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 96

²² ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 96

3.8 Optimalizace daňové povinnosti

Fyzická osoba, stejně jako každý daňový subjekt, potřebuje na dani z příjmu zaplatit co nejméně. Je mnoho způsobů minimalizace daňové povinnosti a každý poplatník si musí zvolit ten, který je právě pro něj výhodný. Ne každý způsob minimalizace je dobrý pro všechny daňové subjekty.

O způsobu minimalizace daňové povinnosti se poplatník musí rozhodovat již při zakládání podnikání. Je rozdíl již v tom, zda začít podnikat jako fyzická či právnická osoba. Zatímco fyzická osoba může využít ještě odpočtů na poplatníka či dítě, právnická osoba má pouze odpočty týkající se přímo firmy. Fyzická osoba platí daň z příjmů fyzických osob, což je v současné době 15%, kdežto právnická osoba platí daň z příjmu právnických osob ve výši 19%. Zatímco fyzická osoba si celý zbylý zůstatek může bez problémů převést na osobní účet, společníci právnické osoby si podíly na zisku musí schválit a zdanit dále daní z příjmů fyzických osob, což znamená, že tyto příjmy podlehnou zdanění dvakrát.

Optimalizace daňového zatížení se týká i povinných plateb sociálního a zdravotního pojištění, které se počítají z poloviny základu daně z příjmů fyzických osob.

V dalším textu se budu zabývat pouze fyzickou osobou.

3.8.1 Spolupracující osoby

Jedna z možností optimalizace, která se týká pouze daně z příjmů fyzických osob, je převádění příjmů na spolupracující osobu. Musí se jednat o reálnou spolupráci osoby, s níž poplatník sdílí společnou domácnost – manželka, děti, rodiče apod. Rozdělení příjmů na spolupracující osobu není dáno zákonem jako povinnost. Záleží na svobodné vůli jak poplatníka, tak osoby, která má být spolupracující osobou, aby tato možnost nebyla ani pro jednu stranu nevýhodná. Příjmy dosažené při podnikání a výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení se rozdělují na manželku v maximální výši 50 %, ne však více než 540 000 Kč za zdaňovací období, což znamená 45 000 Kč za každý započatý měsíc. „Zvýhodnění manželky při rozdělování příjmů a výdajů je dáno vzhledem k ustanovení § 269 zákoníku práce, které stanoví, že pracovněprávní vztah

nemůže vzniknout mezi manžely.²³ Další možností je převést tyto příjmy a k nim přiřaditelné výdaje na manželku a osoby žijící ve společné domácnosti v maximální výši 30 %, nejvýše však 180 000 Kč, což znamená 15 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce. Musí se jednat o rozdělení rovnocenné, stejný poměr příjmů i výdajů. Při převádění příjmů na spolupracující osobu není stanoveno, jakým způsobem poplatník uplatňuje výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, zda ve skutečně prokázané výši nebo procentem z příjmů.

Spolupracující osoba nemusí být vlastníkem živnostenského listu, pokud sama neprovádí podnikatelskou činnost. Je ale samostatným daňovým subjektem, takže musí podávat samostatné daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

Spolupracující osobou nemohou být:

- děti do ukončení povinné školní docházky;
- děti, na které je ve zdaňovacím období uplatňováno daňové zvýhodnění;
- a manželka, na kterou je v daňovém období uplatňována sleva.

„Poplatník může uplatnit slevu na dani na manželku (manžela) podle § 35ba zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění p.p. (dále jen ZDP) a Pokynu MF GFR č. D-6 ve výši 24 840 Kč, pokud žije s poplatníkem ve společné domácnosti a nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč. Je-li manželka držitelkou průkazu mimořádných výhod III. stupně – průkaz ZTP/P, zvyšuje se částka na dvojnásobek. Domácnost tvoří fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby dle § 115 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen OZ), není podmínkou společné trvalé bydliště.“²⁴

„Do vlastního příjmu manželky (manžela) se nezahrnují dávky státní sociální podpory, dávky osobám se zdravotním postižením, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem, státní příspěvky podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a o státní podpoře stavebnímu spoření, stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání a příjem podle zákona

²³ AIMOVÁ, Marcela. *Stanovení minimálního základu daně*. 1. Olomouc : ANAG spol. s r.o., 2005. 103 s. ISBN 80-7263-260-4., str. 53

²⁴ *Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*, 2010, roč. XI., č.11, 88 s. ISSN 1214-522X., str. 15

o sociálních službách, plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, do výše od daně osvobozené podle § 4 ZDP. U manželů, kteří mají majetek ve společném jmění manželů, se do vlastního příjmu manželky (manžela) nezahrnuje příjem, který plyne druhému z manželů nebo se pro účely daně z příjmů považuje za příjem druhého z manželů.²⁵

Pokud se tedy jedná o spolupracující osoby, je společná domácnost nezbytná. Mezi ostatní spolupracující osoby patří mimo manželky a dětí, také rodič, sourozenec, druh, přítelkyně či strýc žijící ve společné domácnosti. Další podmínky nejsou udány, spolupracující osoby mohou mít své vlastní příjmy z podnikání, ze závislé činnosti nebo z pronájmu aj.

Nejvýhodnější je tato situace v případě, že spolupracující osoba má nízké, nebo žádné příjmy. Po uplatnění slev na vlastní osobu tak může vzniknout nulová daňová povinnost.

Na spolupracující osobu nelze rozdělit:

- příjmy ze závislé činnosti dle § 6;
- příjmy z kapitálového majetku dle § 8;
- příjmy dle § 9;
- podíly na zisku veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti.

3.8.2 Spolupracující děti nebo daňové zvýhodnění

V případě dětí jako spolupracujících osob, nemůže poplatník uplatnit na tyto daňové zvýhodnění, jak jsme již zmínili výše. Daňové zvýhodnění se odečítá již z vypočtené daňové povinnosti a činí 13 404 Kč na kalendářní rok na jedno dítě. „Daňové zvýhodnění lze uplatnit již v kalendářním měsíci, ve kterém se dítě narodilo, nebo ve kterém začíná soustavná příprava dítěte na budoucí povolání, anebo ve kterém bylo dítě osvojeno nebo převzato do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu.“²⁶ Daňové zvýhodnění může uplatnit

²⁵ BRYCHTA, Ivan; RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Tabulky a informace pro daně a podnikání 2012*. 8. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s.; DATEV eG, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7357-729-2., str. 35

²⁶ BRYCHTA, Ivan; RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Tabulky a informace pro daně a podnikání 2012*. 8. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s.; DATEV eG, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7357-729-2., str. 37

pouze jeden z rodičů, to znamená, že v případě uplatnění u manželky, si manžel jako poplatník nemůže tyto děti odečíst z daní ani je uvádět jako spolupracující osoby. Pokud mají rodiče střídavou péči, je - pro uplatnění daňového zvýhodnění nebo využití možnosti spolupracující osoby u dítěte - směrodatné, se kterým z rodičů žije nezletilé dítě v domácnosti. „To znamená, že daňové zvýhodnění na dítě svěřené do střídave péče rodičů může uplatňovat každý z rodičů ve zdaňovacím období pouze po dobu, ve které je dítě příslušníkem jeho domácnosti, tj. po několik kalendářních měsíců.“²⁷ „Nelze ale vyloučit ani dohodu rodičů, že toto dítě bude žít nadále v domácnosti jen s jedním z nich.“²⁸ Je také potřeba vzít v úvahu, zda již mají dokončenou povinnou školní docházku, v opačném případě si lze pouze uplatnit daňové zvýhodnění a forma spolupracující osoby je zcela vyloučena. V situaci, kdy alespoň některé děti mají ukončenou povinnou školní docházku, musí poplatník zvolit tu možnost, která je výhodnější v rámci optimalizace jeho daňové povinnosti.

Na základě podkladů pro Účetní a daňovou konferenci na SVŠE Znojmo autorky Ing. Ivany Pilařové je nutno vzít také v úvahu další změnu k 1. 1. 2013 týkající se blokace slev na dani a daňového bonusu (§ 35ca ZDP) u daňových subjektů s paušálními výdaji. Pokud fyzická osoba uplatní u dílčího základu daně podle § 7 nebo § 9 paušální výdaje a zároveň tyto dílčí základy daně s uplatněnými paušálními výdaji budou tvořit více než 50 % celkového základu daně, fyzická osoba nemůže:

- uplatnit slevu na vyživovanou manželku (manžela) a
- uplatnit daňové zvýhodnění ať už v podobě slevy či bonusu na vyživované děti.

Základní rozdíl mezi daňovým zvýhodněním a možností spolupracující osoby spočívá v tom, že daňové zvýhodnění se odečítá až z celkové daňové povinnosti, což je příjem ze závislé činnosti, z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, z kapitálového majetku, z pronájmu a ostatní příjmy a na spolupracující osobu se převádí příjmy pouze z podnikání a samostatně výdělečné činnosti a výdaje na zajištění, dosažení a udržení těchto příjmů, což znamená, že se snižuje základ

²⁷ *Poradce*. 2012, roč. 8, ISSN 1211-2437, str. 135

²⁸ *Poradce*. 2012, roč. 8, ISSN 1211-2437, str. 136

daně jen z této jedné položky daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Dále musíme vědět, že v případě spolupracující osoby se nám snižuje základ daně, ze kterého jsou také počítány zálohy na placení sociálního a zdravotního pojištění. U daňového zvýhodnění nám základ daně zůstane stejný, takže zůstanou vyšší i zálohy na toto pojištění. V případě spolupracující osoby může mít poplatník až nulovou daňovou povinnost. Při daňovém zvýhodnění může poplatník uplatnit slevu na dani „až do výše daňové povinnosti, pokud je nárok vyšší nebo je ztráta, poskytne se na zbytek daňového zvýhodnění daňový bonus.

Daňový bonus může uplatnit jen poplatník, který:

- měl příjem podle § 6 (závislá činnost), § 7 (podnikání a jiná samostatně výdělečná činnost), § 8 (z kapitálového majetku) nebo § 9 (pronájem), a to alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy platné k počátku zdaňovacího období, a
- má-li jen příjmy podle § 9 ZDP (pronájem), výdaje nesmí převýšit tyto příjmy (do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené a příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně);
- nerezident v ČR může daňové zvýhodnění uplatnit, jestliže úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně (podle § 3 nebo 6 ZDP), jsou od daně osvobozeny (podle § 4, 6 nebo 10 ZDP), nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.²⁹

Všechny tyto možnosti musí vzít poplatník jako daňový subjekt v úvahu a vybrat nejlepší ze zákonem povolených optimalizací daňového zatížení daně z příjmů fyzických osob.

3.8.3 Daňově uznatelné náklady

Při stanovení základu daně z příjmu fyzických osob a optimalizování daňové povinnosti poplatníka, musí být přesně dodržen § 24 ZDP, který stanoví výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

²⁹ BRYCHTA, Ivan; RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Tabulky a informace pro daně a podnikání 2012*. 8. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s.; DATEV eG, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7357-729-2., str. 37

Mezi obvykle používané výdaje, pokud neuvažujeme ty samozřejmé, jako je nákup materiálu, spotřeba energie, mzdové náklady nebo výrobní náklady, patří:

- „výdaje (náklady) vzniklé v důsledku prokazatelně provedené likvidace zásob materiálu, zboží, nedokončené výroby, polotovarů a hotových výrobků;“³⁰
- „náhrady cestovních výdajů do výše stanovené zvláštním právním předpisem;
- smluvní pokuty, úroky z prodlení, penále a jiné sankce ze závazkových vztahů, jen pokud byly zaplacený;“³¹
- „paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem (dále jen „paušální výdaj na dopravu“), pokud nebyl uplatněn výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem.“³²

3.8.4 Uplatnění cestovních výdajů

V dalším textu se budu zabývat cestovními náhradami podnikatele. „Výše náhrad je závislá na tom, zda vozidlo je či není zahrnuto v obchodním majetku, resp. v nájmu. Mohou tedy nastat tyto varianty:

- vozidlo je zahrnuto (vloženo) do obchodního majetku poplatníka;
- vozidlo není zahrnuto v obchodním majetku podnikatele, ani u něho není v nájmu;
- vozidlo je v nájmu (včetně finančního leasingu);
- vozidlo je vypůjčené.“³³

V případě cestovních náhrad musí automobil splňovat podmínky výše uvedeného bodu 3.4, abychom o něm mohli hovořit jako o obchodním majetku.

³⁰ MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012*. 21. Praha : GRADA Publishing a.s., 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0., str. 35

³¹ MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012*. 21. Praha : GRADA Publishing a.s., 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0., str. 35

³² MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012*. 21. Praha : GRADA Publishing a.s., 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0., str. 35

³³ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 104

V případě varianty motorového vozidla zahrnutého do obchodního majetku podnikatele lze do daňových výdajů uplatnit:

- „odpisy;
- výdaje za opravy vozidla;
- pojištění vozidla;
- údržbu vozidla;
- tvorbu rezerv na opravy vozidla;
- výdaje za spotřebované pohonné hmoty v prokázané výši.“³⁴

„Pokud uvede prodávající do kupní smlouvy či na fakturu IČ a DIČ kupujícího podnikatele, neznamená to, že se pořízený automobil automaticky stává součástí obchodního majetku podnikatele. Samotné uvedení identifikačních čísel podnikatele do kupní smlouvy nebo do vystavené faktury však nemá pro kupujícího žádné daňové dopady. Daňové dopady nemá ani uvedení těchto identifikačních čísel do technického průkazu vozidla. Vkladem automobilu do obchodního majetku podnikatele se rozumí jeho uvedení v účetnictví nebo v daňové evidenci. Obchodním majetkem se tedy automobil stává teprve dnem, kdy o něm začneme účtovat jako o majetku nebo jej takto uvedeme v daňové evidenci. Naopak dnem, kdy vozidlo bylo naposledy uvedeno v účetnictví nebo v daňové evidenci, přestává být obchodním majetkem. Podnikatel, který uplatňuje výdaje paušálem dle § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů, nevede účetnictví ani daňovou evidenci, a proto neřeší otázku zařazení automobilu do obchodního majetku. Takový podnikatel nemá žádný obchodní majetek definovaný v § 4 odst. 4 zákona.“³⁵

Podnikatel, který chce vložit automobil do obchodního majetku, také musí zvážit otázku prodeje automobilu. Neboť automobil vložený do obchodního majetku je při prodeji osvobozen od daně až po uplynutí časového testu pěti let od doby vyřazení automobilu z obchodního majetku, tedy od doby, kdy je vozidlo naposledy uvedeno v daňové evidenci.

³⁴ SOBOTOVÁ, Marta. *Daňové chyby a problémy 2004*. 7. Praha : GRADA Publishing a.s., 2004. 192 s. ISBN 80-247-0764-0., str. 145

³⁵ UMINSKÝ, Pavel. Automobil v podnikání. *Daně a právo v praxi*, 2012, č. 5, s. 2.

Pokud budeme mít motorové vozidlo v nájmu (včetně leasingu), můžeme si do daňových výdajů uplatnit:

- „uhrazené nájemné (u leasingu při splnění podmínek uvedených v § 24 odst. 2 písm. h) bod 2 zákona a § 24 odst. 4 zákona);
- výdaje na údržbu vozidla;
- výdaje na opravy vozidla, jestliže to vyplývá z nájemní smlouvy;
- výdaje na pojištění vozidla, jestliže to vyplývá z nájemní smlouvy;
- výdaje za spotřebované pohonné hmoty v prokázané výši.“³⁶

Musíme vzít v úvahu, že po uplynutí leasingu vyplývá pro podnikatele povinnost, zařadit vozidlo do obchodního majetku podnikatele. V případě uplatňování paušálních výdajů dle § 7 odst. 7 zákona je tato podmínka nespílitelná, neboť tento podnikatel nevede evidenci obchodního majetku.

Při používání vlastního motorového vozidla, které podnikatel nezahrne do obchodního majetku, si může uplatnit „výdaje ve výši sazby základní náhrady (dle zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů) a náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty.“³⁷ Podnikatel také musí být zaregistrován jako plátce silniční daně a každoročně tuto daň vyúčtovat prostřednictvím příznání k dani silniční. Podnikatel si nemůže uplatnit výdaje na opravy, ale má možnost prodat automobil s uplatněním osvobození od daně, na toto vozidlo nezahrnuté v obchodním majetku se nevztahuje časový test pěti let, který je nutno dodržet v případě vyřazení vozidla z obchodního majetku.

„Na základě smlouvy o výpůjčce dle § 659 až 662 občanského zákoníku vzniká vypůjčitelovi právo věc po dohodnutou dobu bezúplatně užívat. Výpůjčky automobilů pro účely podnikání jsou poměrně častým způsobem pořízení vozidla, zejména mezi osobami blízkými. Užívání vozidla na základě smlouvy o výpůjčce má z hlediska zákona o daních z příjmů určitá omezení z hlediska uplatňování nákladů na provoz.“³⁸ Podnikatel, který si motorové vozidlo vypůjčí, může

³⁶ SOBOTOVÁ, Marta. *Daňové chyby a problémy 2004*. 7. Praha : GRADA Publishing a.s., 2004. 192 s. ISBN 80-247-0764-0., str. 145

³⁷ SOBOTOVÁ, Marta. *Daňové chyby a problémy 2004*. 7. Praha : GRADA Publishing a.s., 2004. 192 s. ISBN 80-247-0764-0., str. 145

³⁸ UMINSKÝ, Pavel. Automobil v podnikání. *Daně a právo v praxi*, 2012, č. 5, s. 5.

do daňových výdajů uplatnit „výdaje jen ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty (nikoliv sazbu základní náhrady).“³⁹

Další možnou variantou je vozidlo nezahrnuté do obchodního majetku v současné době, ale v minulosti ho poplatník z obchodního majetku vyřadil. V této situaci si poplatník může uplatnit také jen výdaje ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty, jak je již uvedeno v předešlém bodě.

Jednou z posledních možností je motorové vozidlo, které „bylo u poplatníka předmětem finančního pronájmu s následnou koupí najaté věci. Pokud nájemné (jeho část) uplatnil (uplatňuje) jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů, pak do daňových výdajů lze uplatnit výdaje jen ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty (nikoliv sazbu základní náhrady).“⁴⁰

Pokud podnikatel uplatňuje cestovní náhrady, měl by:

- vést evidenci jízd;
- být plátcem silniční daně.

„Velmi častou pomocnou evidencí je v případě podnikatelů také kniha jízd. Tuto knihu vedou ti podnikatelé, kteří používají k podnikatelským účelům motorové vozidlo, bez ohledu na to, zda je toto vozidlo zahrnuto v jejich obchodním majetku, vypůjčeno, v nájmu či nezahrnuto v obchodním majetku podnikatele (soukromé motorové vozidlo). Kniha jízd by měla obsahovat minimálně:

- datum jízdy;
- místo počátku a cíle jízdy;
- účel jízdy;
- počet ujetých kilometrů;
- identifikaci vozidla;
- stav tachometru na počátku účetního období (nebo k datu zahájení podnikatelské činnosti či k datu pořízení automobilu);
- stav tachometru na konci účetního období (nebo ke dni ukončení podnikatelské činnosti či k datu vyřazení automobilu z účetní evidence).

³⁹ SOBOTOVÁ, Marta. *Daňové chyby a problémy 2004*. 7. Praha : GRADA Publishing a.s., 2004. 192 s. ISBN 80-247-0764-0., str. 145

⁴⁰ SOBOTOVÁ, Marta. *Daňové chyby a problémy 2004*. 7. Praha : GRADA Publishing a.s., 2004. 192 s. ISBN 80-247-0764-0., str. 145

Údaje pod body f) a g) se pochopitelně nevyžadují v případě soukromého automobilu.“⁴¹

Podnikatel má ještě jednu možnost, kterou umožňuje zákon o dani z příjmů, a to uplatnit paušální výdaj na dopravu. „Podle ZDP může poplatník, tzn. i podnikatel, uplatnit jako daňově uznatelný výdaj (náklad) paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem (dále jen „paušální výdaj na dopravu“) ve výši 5 000 Kč na jedno silniční motorové vozidlo za každý celý kalendářní měsíc zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, ve kterém poplatník využíval příslušné silniční motorové vozidlo k dosažení, zajištění nebo udržení zdanitelných příjmů a současně toto silniční motorové vozidlo nepřenechal ani po část příslušného kalendářního měsíce k užívání jiné osobě.

Za přenechání silničního motorového vozidla k užívání jiné osobě se nepovažuje uskutečnění pracovní cesty silničním motorovým vozidlem spolupracující osobou nebo zaměstnancem, který silniční motorové vozidlo nevyužívá i pro soukromé účely. Avšak za přenechání vozidla k používání jiné osobě se považuje i použití vozidla například manželkou (manželem), synem, dcerou apod.

Používá-li poplatník některé silniční motorové vozidlo, u něhož uplatňuje paušální výdaj na dopravu, pouze zčásti k dosažení, zajištění a udržení zdanitelného příjmu, lze na takové silniční motorové vozidlo uplatnit pouze část paušálního výdaje na dopravu stanoveného dle předchozí věty ve výši 80 % této částky („dále jen krácený paušální výdaj na dopravu“). Pokud poplatník u některého vozidla uplatní v souladu s předchozí větou krácený paušální výdaj na dopravu, potom pro účely tohoto zákona platí, že ostatní vozidla, u nichž poplatník v souladu s tímto ustanovením uplatní paušální výdaje na dopravu, užívá výlučně k dosažení zajištění a udržení zdanitelných příjmů.“⁴²

„Paušální výdaj na dopravu je možno uplatnit nejvýše za 3 vlastní silniční motorová vozidla zahrnutá nebo nezahrnutá do obchodního majetku nebo v nájmu za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání.

⁴¹ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů*. 7. Praha : GRADA Publishing a.s., 2010. 128 s. ISBN 978-80-247-3198-8., str. 71

⁴² ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 108

V měsíci pořízení nebo vyřazení silničního motorového vozidla lze uplatnit poměrnou část paušálního výdaje na dopravu. Využívá-li k dosažení, zajištění a udržení příjmů silniční motorové vozidlo, které je ve společném jmění manželů nebo ve spoluvlastnictví, více poplatníků, mohou si v úhrnu uplatnit paušální výdaj na dopravu nejvýše 5 000 Kč.⁴³

„Paušální výdaj na dopravu může použít nejen fyzická osoba - podnikatel, neplátce DPH, ale i plátce DPH, i když má ve své evidenci více než tři silniční motorová vozidla.“⁴⁴

„Pro uplatnění paušálního výdaje na dopravu platí dále tato pravidla:

- při použití paušálního výdaje na dopravu nelze uplatnit za vozidlo skutečné výdaje na PHM, skutečné výdaje na parkovné, základní náhradu výdajů za spotřebované PHM;
- během zdaňovacího období nelze kombinovat použití paušálního výdaje na dopravu se skutečnou spotřebou PHM anebo náhradou výdajů za spotřebované PHM;
- odpočet DPH u PHM lze uplatnit za podmínek stanovených ZDPH.

Podnikatel, který uplatňuje paušální výdaj na dopravu, nemusí použití vozidla k podnikání prokazovat, to znamená, že při daňové kontrole nemusí předložit evidenci jízd.⁴⁵

„V této souvislosti je potřeba připomenout, že i při použití uvedeného paušálního výdaje na dopravu je vozidlo předmětem daně silniční. Způsob uplatnění výdajů (nákladů) pro účely ZDP nemá totiž žádný vliv na to, zda vozidlo je či není předmětem daně silniční. Naopak, použití paušálního výdaje na dopravu zcela jednoznačně prokazuje, že vozidlo bylo použito k podnikání. Jinak by totiž poplatník daně z příjmů paušální výdaj na dopravu uplatnit nemohl. Poplatníkem daně silniční za příslušné vozidlo je provozovatel vozidla zapsaný v technickém

⁴³ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 108

⁴⁴ JANOUŠEK, Karel. *Cestovní náhrady ve 207 příkladech*. 4. Olomouc : ANAG spol. s r.o., 2011. 319 s. ISBN 978-80-7263-634-1., str. 270

⁴⁵ ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2., str. 108

průkazu vozidla, což však nemusí být vždy osoba, která paušální výdaj na dopravu jako daňový výdaj (náklad) za vozidlo uplatnila.“⁴⁶

Jak uvidíme v praktické části, každá situace nám dává možnost uplatnění jiných slev a snížení daňové povinnosti poplatníka, a proto si podnikatel musí řádně zvážit, která z těchto variant by pro něj měla být nejvhodnější.

⁴⁶ PILÁTOVÁ, Jana a kol. *Daňová evidence*. 8. Olomouc : ANAG, 2012. 359 s. ISBN 978-80-7263-723-2., str. 201

4 Praktická část

V této části názorně ukážu optimalizaci pomocí výše uvedených nástrojů. V prvním případě uplatním skutečné výdaje včetně paušálních výdajů na dopravu a porovnáám s výdaji stanovenými procentem z příjmů. Nejlepší variantu skombinuji s nejlepší formou metody spolupracujících osob.

Tyto všechny modely budu přepočítávat na nejlepší optimalizaci daně z příjmů fyzických osob u podnikatele Františka Dropka, podnikajícího v autoservisu. Pan František Dropek je ženatý, manželka pracuje a má příjmy přesahující za rok 68 000 Kč. Mají tři děti ve věku 21, 17 a 12 let. Pan Dropek do této doby vždy používal skutečně vynaložené náklady a pouze daňové zvýhodnění na děti. Následující demonstrací zkusím optimalizaci pomoci různých kombinací spolupracujících osob.

4.1 Skutečně vynaložené náklady na dosažení, zajištění a udržení příjmů

Pan Dropek měl za rok 2012 příjmy ve výši 1 653 781 Kč, výdaje ve výši 1 048 650 Kč. Základ daně podle § 7 je 605 131 Kč. Daň z příjmů tedy činí 25 713 Kč, odvody na sociální pojištění činí 88 350 Kč a na zdravotní pojištění 40 847 Kč. Čistý výdělek pana Dropka po odečtení odvodů je 450 221 Kč, tedy „průměrná měsíční mzda“ podnikatele je 37 518 Kč, a celkové odvodové zatížení činí 154 910 Kč, to je 34,41 % z příjmů po odečtení výdajů. Procentní zatížení je neměnné, podnikatel má odvodové zatížení stále téměř stejné, ale můžeme ovlivnit skutečnou výši odvodového zatížení, jak ukazují následující výpočty.

4.1.1 Skutečně vynaložené náklady včetně uplatnění paušálních výdajů na dopravu

Pan Dropek jako automechanik používá automobil pouze pro služební účely, a to zejména pro nákup materiálu. Pan Dropek nezahrnul automobil do obchodního majetku. Náklady, které poplatník může využít jako daňově uznatelné, jsou v takovém případě pouze základní náhrada za opotřebení

a průměrná spotřeba pohonných hmot dle technického průkazu, a to za skutečně ujeté kilometry. Skutečné náklady na používání auta, které si pan Dropek zahrnul do nákladů, byly ve výši 9 813 Kč. V této částce ovšem nezahrnul základní náhradu.

Podle knihy jízd jsme zjistili, že za rok 2012 bylo najeto 3 790 km. Pro kontrolu se to dá vypočítat i podle průměrné spotřeby pohonných hmot udané v technickém průkazu a ceny příslušných pohonných hmot, v našem případě nafty. Základní náhrada pro rok 2012 činila 3,70 Kč. Tuto náhradu tedy vynásobím počtem ujetých kilometrů 3 788 a výsledná částka 14 016 Kč nám udává, o kolik si poplatník neuplatnil náklady na zajištění, dosažení a udržení příjmů.

Pro skutečně uplatněné cestovní výdaje musí poplatník vést knihu jízd, ve které musí prokázat všechny ujeté kilometry. Je zcela bez pochyb, že poplatníkovi se vyplatí zahrnout automobil do podnikání. V tomto případě by poplatník mohl zahrnout do nákladů odpisy a pojištění auta.

Nejdříve vypočítám odpisy na automobil, který pan Dropek používá. Automobil je dle zákona zařazen do druhé odpisové skupiny s dobou odepisování 5 let. Pořizovací cena auta při vložení do obchodního majetku činila 215 000 Kč, a to na základě odhadu znalcem, neboť doba mezi pořízením a vložení byla delší než jeden rok. Výše odpisů závisela na tom, zda budou uplatněny rovnoměrné nebo zrychlené odpisy. V případě rovnoměrného odpisu byla vypočtená částka 23 650 Kč, u zrychleného odpisu 43 000 Kč. Na základě toho bych doporučila použít zrychlené odpisy.

Při vložení vozu do podnikání si pan Dropek uplatní i výdaje na pojištění vozu – havarijní pojištění a povinné ručení za provoz motorových vozidel. Tato částka nám také ovlivní daňový základ, a to ve výši 18 430 Kč.

V případě, že poplatník se rozhodne využít paušálního výdaje na dopravu, může uplatnit ještě dalších 5 000 Kč měsíčně na jedno auto. Pro pana Dropka to znamená, že za celý rok na jedno auto uplatní 60 000 Kč (12 měsíců x 5 000 Kč / měsíc).

Pan Dropek používá tento automobil výhradně a jedině pro podnikání, takže se nebude krátit ani paušální výdaje na dopravu, odpisy a ani pojištění automobilu.

Při zahrnutí zrychleného odpisu a paušálního výdaje za dopravu se nám tedy výrazně zvýší náklady a tím i sníží základ daně, tedy i odvody.

Od původních nákladů, které poplatník uplatnil, se musí odečíst částka 9 813 Kč. Naopak k částce uplatněných výdajů 1 038 837 Kč se přičtou odpisy ve výši 43 000 Kč, paušální výdaj na dopravu ve výši 60 000 Kč a pojištění vozu ve výši 18 430 Kč. Celkové výdaje tedy dosáhnou částky 1 160 267 Kč.

Silniční daň v částce 3 600 Kč je již zahrnuta ve skutečných výdajích poplatníka, neboť má nárok je uplatnit i v případě, že majetek nebyl zahrnut v podnikání.

Odvodové zatížení příjmů pana Dropka při zahrnutí automobilu do obchodního majetku by bylo následující.

Předpokládáme, že pan Dropek uplatňuje daňové zvýhodnění na děti. Daňové zvýhodnění na jedno dítě činí 1 117 Kč měsíčně, to znamená, že za rok 13 404 Kč a na tři děti tato částka vzroste na 40 212 Kč.

Tabulka 1. Daňové zatížení podnikatele (Kč)

	Poplatník
Příjmy dle § 7	1 653 781
Výdaje dle § 7	1 117 267
Odpisy majetku	43 000
Základ daně	493 514
Daň z příjmů ve výši 15 %	74 025
Sleva na poplatníka	24 840
Daňové zvýhodnění na děti	40 212
Daň po slevách	8 973

Zdroj: vlastní zpracování.

Výpočet pojistného na sociální zabezpečení a zdravotního pojištění se počítá z 50 % daňového základu.

Tabulka 2. Odvodové zatížení podnikatele na pojistné (Kč)

	Pojistné na sociální zabezpečení	Zdravotní pojištění
Základ daně	493 514	493 514
Vyměřovací základ	246 757	246 757
Pojistné	72 053	33 313

Zdroj: vlastní zpracování.

Daň z příjmů činí 8 973 Kč, snížili jsme ji o 16 740 Kč oproti předchozímu. Odvod na sociální pojištění ve výši 29,2 % je 72 053 Kč a na zdravotní pojištění ve výši 13,5 % je 33 313 Kč. Celkové odvodové zatížení je ve výši 114 339 Kč, což znamená, že jsme na odvodech ušetřili celkem 40 571 Kč a čistý příjem pana Dropka je 379 175 Kč. Na první pohled je čistý příjem nižší, ale musíme brát v úvahu, že daňové odpisy ani využití paušálního výdaje na dopravu, neznamenají pro poplatníka fyzický výdaj peněz, alespoň ne v celé částce. Sečtením paušálního výdaje na dopravu a zrychleného odpisu dostaneme částku 103 000 Kč. Tato částka nám zvýší čistý příjem na cca 482 175 Kč. Celkově je tato varianta výhodnější, než v případě uplatnění skutečných nákladů na dopravu.

Samozřejmě výhodnost této metody je také závislá na mnoha faktorech:

- a) pan Dropek používá auto na služební cesty velice málo, materiál nekupuje každý den a některý materiál si také nechává zasílat poštou, či zasilatelskou službou. To vysvětluje již uvedená nízká částka skutečných nákladů na dopravu. Během roku náklady na dopravu nepřevýší částku paušálního výdaje na dopravu ve výši 60 000 Kč za rok;

- b) poplatník si nedal auto do podnikání, nemohl tedy uplatnit odpisy. Poplatník nemá v úmyslu auto v příštích letech prodávat. Auto v podnikání má i jisté nevýhody, a to je prodej tohoto prostředku během doby, kdy je zařazen v podnikání a ještě 5 let po vyřazení z obchodního majetku;
- c) automobil není starý, takže se nepředpokládá, že náklady na opravy společně s částkou nákladů za spotřebované pohonné hmoty by mohly být vyšší než souhrnná částka paušálních výdajů na dopravu;
- d) poplatník neuplatňuje výdaje procentem z příjmů. Z tohoto důvodu by bylo zcela bezpředmětné počítat tuto variantu. Při uplatnění výdajů stanovených procentem z příjmů nelze uplatnit ani odpisy ani skutečné či paušální výdaje na dopravu;
- e) výhodou také je, že poplatník nemusí vést knihu jízd. Kniha jízd totiž může znamenat pro poplatníka problém již v prokazování vykázaných kilometrů, zda byly či nebyly skutečně ujeté za účelem udržení, dosažení a zajištění příjmů.

4.1.2 Výdaje uplatněné procentem z příjmů

Pan Dropek podniká jako automechanik, tato živnost patří mezi ostatní živnosti. To znamená, že se nejedná o řemeslné živnosti, má tedy nárok na odpočet výdajů ve výši 60 % z příjmů. Následující výpočet ukáže srovnání se situací, kdy poplatník vložil auto do podnikání. Také v tomto případě si uplatní daňové zvýhodnění na tři děti ve výši 40 212 Kč.

Tabulka 3. Daňové zatížení podnikatele při uplatnění výdajů stanovených procentem z příjmů (Kč)

	Poplatník
Příjmy dle § 7	1 653 781
Uplatnění 60 % výdajů	992 269
Základ daně	661 512
Daň z příjmů ve výši 15 %	99 225
Sleva na poplatníka	24 840
Daňové zvýhodnění na děti	40 212
Daň z příjmů po uplatnění slev	34 173

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 4. Odvodové zatížení podnikatele na pojistné (Kč)

	Pojistné na sociální zabezpečení	Zdravotní pojištění
Základ daně	661 512	661 512
Vyměřovací základ	330 756	330 756
Pojistné	96 581	44 652

Zdroj: vlastní zpracování.

Částky jsou zřetelně vyšší než při uplatnění skutečných výdajů do nákladů včetně paušálního výdaje na dopravu. Vlastní daňová povinnost poplatníka činí 34 173 Kč, což je o 25 200 Kč více. Pojistné na sociální zabezpečení je 96 581 Kč, tedy o 24 528 Kč vyšší a zdravotní pojištění v částce 44 652 Kč převyšuje předcházející výpočet o 11 339 Kč. Celkové odvodové zatížení je 175 406 Kč, tedy o 61 067 Kč více. Je to tedy varianta velice nevyhovující pro poplatníka. Je dokonce i o 20 496 Kč vyšší než varianta, kterou používá pan Dropek, to znamená bez uplatnění paušálního výdaje na dopravu.

4.1.3 Spolupracující osoby – manželka

V teoretické části jsem nejvíce rozebírala možnosti a hlavně výhody spolupracujících osob, na kterém teď budu ilustrovat, zda je tato varianta výhodná či nevýhodná pro domácnost pana Dropka.

Podstatným důsledkem převedení příjmů přesahujících výdaje na spolupracující osobu je:

- a) poplatník vykonávající hlavní výdělečnou činnost je povinen platit zálohy za všechny kalendářní měsíce. Neplatí zálohy pouze, pokud celý měsíc pobíral nemocenskou, včetně první 21 kalendářních dnů pracovní neschopnosti, nebo pobíral peněžitou pomoc v mateřství z nemocenského pojištění;
- b) poplatník vykonávající vedlejší výdělečnou činnost musí platit zálohy, pokud v předchozím kalendářním roce dosáhl příjmů ve výši stanovené pro povinnou účast na důchodovém pojištění. Poplatník vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost není povinen platit zálohy na pojistné, pokud v roce 2012 nedosáhl základu daně ve výši 60 329 Kč. Tato částka se sníží o jednu dvanáctinu za měsíce, v nichž nevykonával vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.

Paní Dropková chodí do zaměstnání a její příjem dle § 6, včetně odvodů od všech zaměstnavatelů, činí 177 490 Kč. Poplatník na manželku může převést až padesát procent příjmů přesahujících výdaje, nejvíce však částku 540 000 Kč. Pro pana Dropka by bylo nejvýhodnější převést na manželku celých padesát procent. Maximální částku 540 000 Kč výdajů přesahujících příjmy by tím nepřesáhl.

V tomto případě by odvodové zatížení poplatníka činilo, včetně sociálního a zdravotního pojištění, 24 636 Kč. Nízká částka odvodů je ovlivněna uplatněním daňového zvýhodnění na děti, při kterém se poplatník dostal až do nadměrného odpočtu v oblasti daně z příjmů fyzických osob. Paní Dropková by ale rozpočet domácnosti zatížila v celkové výši, tedy včetně příjmů ze zaměstnání, částkou 89 583 Kč. Celkové odvodové zatížení činí 114 219 Kč. Odvodové zatížení jsem tímto návrhem sice snížila, ale téměř nepatrně, a to o 120 Kč v porovnání se situací, kdy by poplatník uplatnil skutečné výdaje bez využití spolupracujících osob.

Dále budu hledat využití metody spolupracující manželky s uplatněním převedení příjmů v nižší částce.

Výhodou této varianty by mohlo být neplacení pojistného na sociální pojištění, a to v případě, že základ daně manželky dle § 7, tedy základ daně převedený z podnikatelské činnosti poplatníka, by nepřesáhl částku 60 329 Kč. To by znamenalo, že paní Dropková jako spolupracující osoba by byla osoba osvobozena od placení záloh na sociální pojištění. Tím bychom dosáhly nejen snížení základu daně pana Dropka, ale i úsporu v podobě osvobozeného pojištění na sociální zabezpečení.

V našem případě by tato varianta nastala za situace, že poplatník na manželku převede maximálně 11 % příjmů. Základ daně by byl menší než výše uvedený limit, takže sociální pojištění je zcela osvobozeno pro spolupracující osobu, ale zdravotní pojištění je vždy povinné.

Tabulka 5. Daňové zatížení podnikatele při uplatnění spolupracující manželky s převodem příjmů ve výši 11 % (Kč)

	Poplatník	Manželka
Příjmy dle § 6 včetně pojistného		177 490
Příjmy dle § 7	1 471 865	181 916
Výdaje dle § 7	1 032 637	127 630
Základ daně dle § 7	439 228	54 286
Základ daně celkem	439 228	231 776
Daň z příjmů 15 %	65 880	34 755
Sleva na poplatníka	24 840	24 840
Danové zvýhodnění na děti	40 212	0
Daň po slevách	828	9 915
Zaplacené zálohy	0	1 890
Daňová povinnost	828	8 025

Zdroj: vlastní zpracování.

Pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění se opět počítá z poloviny daňového základu z podnikání, to znamená z daňového základu dle § 7.

Na zdravotní pojištění se odvádí 13,5 % z daňového základu, na sociální zabezpečení 29,2 %.

Tabulka 6. Odvodové zatížení na pojistné podnikatele a spolupracující manželky při převedení příjmů ve výši 11 % (Kč)

	Poplatník	Manželka
Základ daně	439 228	54 286
Vyměřovací základ	219 614	27 143
Zdravotní pojištění	29 648	3 665
Sociální zabezpečení	64 128	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Odvodové zatížení zdravotního pojištění a daně z příjmů fyzických osob pro paní Dropkovou je ve výši 11 690 Kč. Pro pojistné na sociální zabezpečení je manželka osvobozena, protože nedosáhla limitu 60 329 Kč a spolupracující osoba je vedena jako vedlejší činnost. Pro poplatníka je tato varianta také velmi přínosná. Odvody poplatníka dosahují částky 94 604 Kč. Celkové odvodové zatížení činí 106 294 Kč. Celá domácnost by v tomto případě byla zatížena o 8 045 Kč méně, než kdyby poplatník nevyužil možnosti spolupracující osoby, ale uplatnil skutečně vynaložené náklady včetně paušálního výdaje na dopravu.

Zůstává stále mnoho možností, jak v domácnosti využít metodu spolupracujících osob. Poplatník má dále možnost převést příjmy a výdaje i na další osoby žijící s poplatníkem ve společné domácnosti, a to maximálně do výše 30 % příjmů. U pana Dropka se jedná o vyživované děti, které mu pomáhají v podnikání. U nejmladšího syna to ale není možné, protože ještě neukončil povinnou školní docházku. Zde lze uplatnit daňové zvýhodnění. Další dvě děti již ukončily povinnou školní docházku, takže je možné využít je jako spolupracující osoby.

Možností rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby je více, ale vždy musí být dodrženo, že součet příjmů připadající na spolupracující osoby nepřesáhne 30 %. Poplatník samozřejmě nemusí využít celé výše třiceti procent převedení příjmů, ale libovolné procento do maximální výše třiceti procent. Přičemž rozdělit, pokud budeme rozdělovat na více osob, můžeme jen ve stejném poměru, to znamená stejný poměr příjmů i výdajů.

Nejdříve musím zjistit, zda je vůbec výhodné převádět příjmy na manželku nebo je lepší je převést pouze na děti, či jen jedno dítě.

4.1.4 Spolupracující osoby – manželka a dítě

První varianta se bude týkat manželky a jednoho dítě, přičemž poplatník má ještě dvě děti pro uplatnění daňového zvýhodnění. To znamená, že na daňovém zvýhodnění si uplatní částku 2 x 13 404 Kč, to je 26 808 Kč. Dítě, které se stává spolupracující osobou, je student, který splňuje podmínky pro uplatnění slevy na studenta. Takže po uplatnění slevy na poplatníka ve výši 24 840 Kč ještě uplatní slevu na studenta ve výši 4 020 Kč na rok. Tuto slevu nesmí uplatnit studenti studující dálkové nebo distanční studium, ale pouze student prezenční formy, a to až do věku 26 let, případně do věku 28 let.

Tabulka 7. Daňové zatížení poplatníka při uplatnění spolupracující manželky a dítěte ve výši 15 % (Kč)

	Poplatník	Manželka	Dítě
Příjmy dle § 6 včetně pojistného		177 490	
Příjmy dle § 7	1 157 647	248 067	248 067
Výdaje dle § 7	812 187	174 040	174 040
Základ daně dle § 7	345 460	74 027	74 027
Základ daně celkem	345 460	251 517	74 027
Daň před slevami	51 810	37 725	11 100
Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840
Sleva na studenta	0	0	4 020
Daňové zvýhodnění na děti	26 808	0	0
Daň z příjmů po slevách	162	12 885	0
Zaplacené zálohy	0	1 890	0
Daňová povinnost	162	10 995	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Dítě uplatní slevu na poplatníka a slevu na studenta. Tyto slevy ale může poplatník čerpat maximálně do nulové částky. To znamená, že částku, která by šla do záporné hodnoty a tím poplatníkovi tvořila nadměrný odpočet, uplatnit nelze. Vyměřovací základy se opět vypočítají z 50 % daňového základu, a to pouze ze základu daně z podnikání, tj. ze základu daně dle § 7.

Tabulka 8. Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracující manželky a dítěte (Kč)

	Poplatník	Manželka	Dítě
Základ daně	345 460	74 027	74 027
Vyměřovací základ	172 730	37 014	37 014
Zdravotní pojištění	23 319	4 997	4 997
Sociální zabezpečení	50 438	10 808	10 808

Zdroj: vlastní zpracování.

Celkové odvodové zatížení je v částce 116 524 Kč. Tato varianta nepatří mezi neoptimálnější pro domácnost poplatníka. Odvodové zatížení je tentokrát větší, než kdyby poplatník vůbec nevyužil metodu spolupracujících osob. Pan Drobek má sice podstatně nižší daň z příjmů a odvod na sociální pojištění, ale díky odvodovému zatížení manželky i dítěte se celková nákladová částka domácnosti zvedne o 2 185 Kč než při první variantě, ve které uplatnil skutečně vynaložené náklady včetně paušálního výdaje na dopravu a o 10 230 Kč vyšší, než kdyby spolupracující osobou byla jen manželka a poplatník na ni převedl 11 % příjmů přesahujících výdaje.

Příjmy přesahující výdaje nemusí poplatník převádět na spolupracující osoby ve stejné procentní sazbě. Vyberu tedy variantu, aby aspoň jedna spolupracující osoba měla daňový základ menší než 60 329 Kč. To znamená, že by tato

spolupracující osoba byla osvobozena od pojistného na sociální zabezpečení. Tato možnost je v případě převedení příjmů ve výši 12 % a 18 % na spolupracující osoby. Využiji celých 30 % převedení na spolupracující osoby, nepřesáhnou limit 180 000 Kč a jednu spolupracující osobu osvobodím od pojistného na sociální zabezpečení. Při převedení 12 % na dítě bych nevyužila slevu na studenta a zbytečně bych navýšila daň z příjmů u manželky. Takže výhodnější varianta je převedení 12 % na manželku a 18 % na dítě, jak ukazují následující tabulky.

Tabulka 9. Daňové zatížení poplatníka a spolupracujících osob s převedením příjmů ve výši 12 % a 18 % (Kč)

	Poplatník	Manželka	Dítě
Příjmy dle § 6 včetně pojistného		177 490	
Příjmy dle § 7	1 157 647	198 454	297 681
Výdaje dle § 7	812 187	139 232	208 848
Základ daně dle § 7	345 460	59 222	88 833
Základ daně celkem	345 460	236 712	88 833
Daň před slevami	51 810	35 505	13 320
Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840
Sleva na studenta	0	0	4 020
Daňové zvýhodnění na děti	26 808	0	0
Daň z příjmů po slevách	162	10 665	0
Zaplacené zálohy	0	1 890	0
Daňová povinnost	162	8 775	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Vypočítám odvodové zatížení z 50 % daňového základu, kde na manželku, která má příjmy ze zaměstnání, převedu příjmy poplatníka ve výši 12 % a na dítě ve výši 18 %. Toto rozdělení znamená, že manželka bude od pojistného na sociální zabezpečení osvobozena, ale dítě nikoli, protože jeho daňový základ převyšuje stanovený limit.

Tabulka 10. Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracujících osob při nerovnoměrném rozdělení převedených příjmů (Kč)

	Poplatník	Manželka	Dítě
Základ daně	345 460	59 222	88 833
Vyměřovací základ	172 730	29 611	44 417
Zdravotní pojištění	23 319	3 998	5 997
Sociální zabezpečení	50 438	0	12 970

Zdroj: vlastní zpracování.

Tato varianta je zatím nejpříznivější. Celkové odvodové zatížení na 105 659 Kč. Zatím je nejbližší k variantě, kdy na manželku poplatník převedl 11 % příjmů přesahujících náklady a sám uplatnil daňové zvýhodnění na tři děti. Kdybych procenta převedla naopak, 12 % na dítě a 18 % na manželku, celkové zatížení by bylo ve výši 110 099 Kč. Rozdíl by vznikl v dani z příjmů manželky. Převedením vyšší sazby procenta by vzrostl daňový základ manželky, kdežto převedením vyšší sazby na dítě se na nulové daňové povinnosti dítěte nic nezmění.

4.1.5 Spolupracující osoby – děti

Stojí za ukázkou výpočet odvodového zatížení, kdyby spolupracující osobou nebyla manželka, ale dvě dospívající děti. Hlavní rozdíl bude v tom, že děti ještě nejsou výdělečně činné, takže jediné jejich příjmy jsou jen ze spolupracujícího podílu

z činnosti poplatníka. Pan Dropek tedy uplatní daňové zvýhodnění pouze na jedno dítě ve výši 13 404 Kč a další dvě děti si uplatní, kromě slevy na poplatníka, slevy na studenta.

Tabulka 11. Daňové zatížení poplatníka s uplatněním spolupracujících dětí (Kč)

	Poplatník	Dítě	Dítě
Příjmy dle § 7	1 157 647	248 067	248 067
Výdaje dle § 7	812 187	174 040	174 040
Základ daně	345 460	74 027	74 027
Daň před slevami	51 810	11 100	11 100
Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840
Sleva na studenta	0	4 020	4 020
Daňové zvýhodnění na dítě	13 404	0	0
Daň po slevách	13 566	0	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Vysvětlující výpočet pro daň z příjmů u studentů:

Základ daně 74 027 Kč zaokrouhlím na celé stovky dolů na 74 000 Kč a vynásobím sazbou daně 15 %. Výsledná daň před slevami je 11 100 Kč. Slevy na poplatníka 24 840 Kč a na studenta 4 020 nemohou snížit daň do mínusu, ale pouze do výše daňové povinnosti, nejvíce do nuly. To znamená, že v těchto případech jsou slevy plně nevyužité a daňová povinnost je 0. Nadměrný odpočet

může poplatník uplatnit jen v případě daňového zvýhodnění na děti nebo zaplacených záloh na daň z příjmů během roku.

Tabulka 12. Odvodové zatížení na pojistném poplatníka a spolupracujících dětí po 15 % (Kč)

	Poplatník	Dítě	Dítě
Základ daně	345 460	74 027	74 027
Vyměřovací základ	172 730	37 014	37 014
Zdravotní pojištění	23 319	4 997	4 997
Sociální zabezpečení	50 438	10 808	10 808

Zdroj: vlastní zpracování.

Celkové odvodové zatížení činí 118 933 Kč. Rozdíl od varianty, kdy místo jednoho dítěte byla spolupracující osobou manželka, se odvodové zatížení zvýšilo o 2 409 Kč. Je tedy v této situaci téměř shodné, zda poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění na 2 děti a manželka je jeho spolupracující osoba nebo zda má děti jako spolupracující osoby a uplatní daňové zvýhodnění jen na jedno dítě. Rozdíl by samozřejmě nastal v situaci, kdy by byla spolupracující manželka, která je v současné době na rodičovské nebo mateřské dovolené a poplatník by mohl využít daňového zvýhodnění na všechny tři děti.

Rozdíl mezi spolupracujícími dvěma dětmi s uplatněním daňového zvýhodnění na jedno dítě a spolupracujícím jedním dítětem s uplatněním daňového zvýhodnění na dvě děti je už opravdu viditelný. V případě domácnosti poplatníka pana Dropka se jedná o rozdíl ve výši 13 404 Kč. Taky už jsou lépe využity slevy na poplatníka a pouze jedna sleva na studenta. Spolupracující osoba převyší limit pro osvobození od pojistného na sociální zabezpečení. Má povinnost odvést 21 616 Kč na pojistné na sociální zabezpečení a 9 994 Kč na zdravotní pojištění,

daňovou povinnost nemá žádnou. Odvodové zatížení poplatníka zůstává na částce 73 919 Kč a spolupracující osoba má odvody ve výši 31 610 Kč. Celkové odvodové zatížení činí 105 529 Kč. Tato varianta je také o 8 810 Kč levnější, co se týče odvodového zatížení, než kdyby poplatník nevyužil možnosti spolupracujících osob a uplatnil skutečné náklady včetně paušálního výdaje na dopravu.

Další výpočet bude s uplatněním převedením 12 % a 18 %, ale tentokrát jen na děti. Poplatník si tedy uplatní daňové zvýhodnění pouze na jedno dítě a manželku do těchto výpočtů nebudu vůbec zahrnovat.

Tabulka 13. Daňové zatížení poplatníka při převedení příjmů na spolupracující děti ve výši 12 % a 18 % (Kč)

	Poplatník	Dítě	Dítě
Příjmy dle § 7	1 157 647	198 454	297 681
Výdaje dle § 7	812 187	139 232	208 848
Základ daně	345 460	59 222	88 833
Daň před slevami	51 810	8 880	13 320
Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840
Sleva na studenta	0	4 020	4 020
Daňové zvýhodnění na dítě	13 404	0	0
Daň po slevách	13 566	0	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Děti nevyužily slevu na studenta, protože už sleva na poplatníka jim snížila daňovou povinnost na nulu. V následující tabulce vidíme, že díky rozdělení 12 % a 18 % jsme dosáhli u jednoho dítěte osvobození od pojistného na sociální zabezpečení.

Tabulka 14. Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracujících dětí (Kč)

	Poplatník	Dítě	Dítě
Základ daně	345 460	59 222	88 833
Vyměřovací základ	172 730	29 611	44 417
Zdravotní pojištění	23 319	3 998	5 997
Sociální zabezpečení	50 438	0	12 970

Zdroj: vlastní zpracování.

Celkové odvodové zatížení činí 110 288 Kč. Při rozdělení příjmů přesahujících výdaje na děti po 15 % je odvodové zatížení vyšší o 8 645 Kč. Toto ušetření je hlavně proto, že jsme osvobodili jednu spolupracující osobu od pojistného na sociální zabezpečení.

4.1.6 Spolupracující osoby – manželka a děti

Poslední varianta, která může v domácnosti Dropkových nastat, je využití spolupracující manželku a dvě děti. Poplatník uplatní daňové zvýhodnění na jedno, nejmladší dítě. Přehled odvodů ukazuje následující tabulka.

Tabulka 15. Daňové zatížení poplatníka a spolupracující manželky a dětí (Kč)

	Poplatník	Manželka	Dítě	Dítě
Příjmy dle § 6 včetně pojistného		177 490		
Příjmy dle § 7	1 157 647	165 378	165 378	165 378
Výdaje dle § 7	812 187	116 027	116 027	116 027
Základ daně dle § 7	345 460	49 351	49 351	49 351
Základ daně	345 460	226 841	49 351	49 351
Daň před slevami	51 810	34 020	7 395	7 395
Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840	24 840
Sleva na studenta	0	0	4 020	4 020
Daňové zvýhodnění na dítě	13 404	0	0	0
Daň po slevách	13 566	9 180	0	0
Zálohy na daň	0	1 890	0	0
Daňová povinnost	13 566	7 290	0	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka pro odvodové zatížení zdravotního pojištění a pojistného na sociální zabezpečení ukáže nulovou povinnost sociálního pojistného pro všechny spolupracující osoby díky nízkému daňovému základu.

Tabulka 16. Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracující manželky a dětí (Kč)

	Poplatník	Manželka	Dítě	Dítě
Základ daně	345 460	49 351	49 351	49 351
Vyměřovací základ	172 730	24 676	24 676	24 676
Zdravotní pojištění	23 319	3 332	3 332	3 332
Sociální zabezpečení	50 438	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Celkové odvodové zatížení činí 104 609 Kč. Tato varianta je velmi optimální pro celkové zatížení celé domácnosti. Velkou výhodou je převedení příjmů na tři členy domácnosti. V tomto případě ani jedna ze spolupracujících osob nedosáhla limitu 60 329 Kč a tím jsou všichni osvobozeni od sociálního pojištění. Jelikož děti nedosahují jiných příjmů, mají daňovou povinnost, která je menší než sleva na poplatníka, takže mají i nulovou daň z příjmů fyzických osob. Oproti předešlé variantě je rozdíl pouze 920 Kč v celkovém odvodovém zatížení všech členů domácnosti. Protože je tento rozdíl jen nepatrný, lze toho využít. Paní Dropková může mít v příštích letech vyšší příjmy ze zaměstnání, proto by bylo dobré vzít za spolupracující osoby jen děti, resp. 1 dítě a na další uplatňovat daňové zvýhodnění.

Následující výpočet ukáže nejlepší optimalizaci domácnosti poplatníka. Příjmy přesahující výdaje převede na spolupracující manželku a dvě děti, daňové zvýhodnění uplatní jen na jedno dítě. Podíly spolupracujících osob jsou rozděleny

tak, aby ani jeden spolupracující neměl povinnost pojistného na sociální zabezpečení a na manželku vyšla nejnižší daňová povinnost. Děti mají stále nulovou daňovou povinnost. Podíly spolupracujících osob jsou 12 % na každé dítě a zbývajících 6 % na manželku.

Tabulka 17. Daňové zatížení poplatníka při nerovnoměrném převedení příjmů na spolupracující osoby (Kč)

	Poplatník	Manželka	Dítě	Dítě
Příjmy dle § 6 včetně pojistného		177 490		
Příjmy dle § 7	1 157 647	99 227	198 454	198 454
Výdaje dle § 7	812 187	69 616	139 232	139 232
Základ daně dle § 7	345 460	29 611	59 222	59 222
Základ daně	345 460	207 101	59 222	59 222
Daň před slevami	51 810	31 065	8 880	8 880
Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840	24 840
Sleva na studenta	0	0	4 020	4 020
Daňové zvýhodnění na dítě	13 404	0	0	0
Daň po slevách	13 566	6 225	0	0
Zálohy na daň	0	1 890	0	0
Daňová povinnost	13 566	4 335	0	0

Zdroj: vlastní zpracování.

A opět nám díky nízkému daňovému základu vychází osvobození od pojistného na sociální zabezpečení a poměrně nízké povinnosti na zdravotní pojištění.

Tabulka 18. Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracující manželky a dětí (Kč)

	Poplatník	Manželka	Dítě	Dítě
Základ daně	345 460	29 611	59 222	59 222
Vyměřovací základ	172 730	14 806	29 611	29 611
Zdravotní pojištění	23 319	1 999	3 998	3 998
Sociální zabezpečení	50 438	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Celkové odvodové zatížení je ve výši 101 653 Kč. Protože je tato možnost nejnižším možným zatížením rodiny Dropkové, spočítám celkový rozdíl mezi původní a novou variantou.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vybrat optimální variantu odvodového zatížení, porovnat s tímto skutečné odvodové zatížení p. Dropka a vyčíslit rozdíly.

V teoretické části mé bakalářské práce jsem postupně vysvětlila termíny poplatník, živnost, vedení daňové evidence, uplatnění cestovních výdajů a využití institutu spolupracující osoby.

Na úvod praktické části jsem stručně představila osobu samostatně výdělečně činnou, pana Františka Dropka a vyčíslila jeho odvodové zatížení formou, kterou poplatník stabilně používá.

V další části jsem optimalizovala odvodové zatížení podnikatele zahrnutím automobilu do obchodního majetku a uplatněním paušálních výdajů na dopravu ve výši 60 000 Kč na rok.

Poté jsem postupně převáděla příjmy přesahující výdaje pana Dropka na členy rodiny. Nejmladší syn nemá ukončenou povinnou školní docházku, proto jsem u něj vždy uplatnila jen daňového zvýhodnění na dítě.

Příjmy jsem převedla v různých variantách na manželku, na manželku a dítě a poté pouze na děti. Poslední zvolenou variantou, kterou jsem použila, bylo převedení příjmů přesahující výdaje na manželku a dvě děti.

Zjistila jsem, že nejvýhodnější variantou bude uplatnit skutečné náklady, a to včetně paušálních výdajů na dopravu. Dále jsem navrhla rozdělit základ daně na spolupracující osoby, a to na manželku a dvě vyživované děti. V důsledku těchto navrhovaných opatření byla dosažena úspora na odvodovém zatížení celkem ve výši 53 257 Kč. Tato úspora je doložena výpočty v níže uvedené tabulce:

Tabulka 19. Konečné srovnání celkového odvodového zatížení (Kč)

Odvody	Poplatník			Manželka	Děti	Celkem
	Původně	Nově	Rozdíl	Nově	Nově	Nově
DP	25 713	13 566	- 12 147	4 335	0	17 901
SZ	88 350	50 438	- 37 912	0	0	50 438
ZP	40 847	23 319	- 17 528	1 999	7 996	33 314
Celkem	154 910	87 323	- 67 587	6 334	7 996	101 653

Zdroj: vlastní zpracování.

Závěrem tedy můžu doporučit, že pro pana Dropka je výhodné zařadit vůz do obchodního majetku a využít paušálního výdaje na dopravu. Co se týče spolupracujících osob, je v tomto případě zcela nevýhodné převádět příjmy pouze na manželku, která má zaměstnání se stálým příjmem.

Proto je nejlepší variantou převedení příjmů na manželku a děti, kdy se také podaří využít osvobozených odvodů na sociální zabezpečení.

6 Seznam použité literatury

- AIMOVÁ, Marcela. *Stanovení minimálního základu daně*. 1. Olomouc : ANAG spol. s r.o., 2005. 103 s. ISBN 80-7263-260-4.
- AMBROŽ, Jan. *Daň z příjmů*. 2. Praha : KORŠACH, 2005. 397 s. ISBN 80-86296-08-3.
- BRYCHTA, Ivan; RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Tabulky a informace pro daně a podnikání 2012*. 8. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s.; DATEV eG, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7357-729-2.
- BŘEZINOVÁ, Hana; ŠTOHL, Pavel. *Účetní a daňová specifika společnosti s ručením omezeným*. 1. Znojmo : Soukromá vysoká škola ekonomická s.r.o., 2012. 109 s. ISBN 978-80-87314-22-7.
- JANOUŠEK, Karel. *Cestovní náhrady ve 207 příkladech*. 4. Olomouc : ANAG spol. s r.o., 2011. 319 s. ISBN 978-80-7263-634-1.
- JAROŠ, Tomáš. *Zdanění příjmů v roce 2011*. 1. Praha : GRADA Publishing a.s., 2011. 240 s. ISBN 978-80-247-3822-2.
- MACHÁČEK, Ivan. *Fyzické osoby a daň z příjmů*. 2. Praha : ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-711-7.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012*. 21. Praha : GRADA Publishing a.s., 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0.
- PILÁTOVÁ, Jana a kol. *Daňová evidence*. 8. Olomouc : ANAG, 2012. 359 s. ISBN 978-80-7263-723-2.
- SCHUSTER, Bernd. *Steuer-und Wirtschafts-informationen 2011*. Vydáno pro Erste Sperrkasse. Procurement Services GmbH, 2011. 294 s. ISBN E180135-03/11.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů*. 7. Praha : GRADA Publishing a.s., 2010. 128 s. ISBN 978-80-247-3198-8.
- SEDLÁKOVÁ, Eva. *Daňové a nedaňové výdaje*. Český Těšín : Poradce, s.r.o., 2012. 256 s. ISBN 978-80-7365-333-0.
- SOBOTOVÁ, Marta. *Daňové chyby a problémy 2004*. 7. Praha : GRADA Publishing a.s., 2004. 192 s. ISBN 80-247-0764-0.
- ŠTOHL, Pavel. *Daně 2010*. 1. Znojmo : Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo s.r.o., 2010. 147 s. ISBN 978-80-87314-01-2.

- ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence*. 2. Znojmo : Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2011. 133 s. ISBN 978-8087237-34-2.
- VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka; KLAZAR, Stanislav. *Daňový systém ČR*. Praha : 1. VOX a.s., 20 11. ISBN 978-80-86324-96-8.
- VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010*. 6. Praha : GRADA Publishing a.s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2.

- *Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*, 2010, roč. XI., č.11, ISSN 1214-522X., str. 15
- *Poradce*. 2012, roč. 8, ISSN 1211-2437, str. 135
- UMINSKÝ, Pavel. Automobil v podnikání. *Daně a právo v praxi*, 2012, č. 5, s. 5.
- Zákon o dani z příjmů – Zákon NR SR č. 595/2003 Z.z. [online]. [cit. 2012-10-16]. Dostupné na [http://www.uctovnictvo.sk/index.php/daně a poplatky/zákon-o-dani-z-příjmů](http://www.uctovnictvo.sk/index.php/daně_a_poplatky/zákon-o-dani-z-příjmů)

Seznam tabulek

Tabulka 1.	Daňové zatížení podnikatele (Kč)	36
Tabulka 2.	Odvodové zatížení podnikatele na pojistné (Kč)	37
Tabulka 3.	Daňové zatížení podnikatele při uplatnění výdajů stanovených procentem z příjmů (Kč).....	39
Tabulka 4.	Odvodové zatížení podnikatele na pojistné (Kč).....	39
Tabulka 5.	Daňové zatížení podnikatele při uplatnění spolupracující manželky s převodem příjmů ve výši 11 % (Kč).....	42
Tabulka 6.	Odvodové zatížení na pojistné podnikatele a spolupracující manželky při převedení příjmů ve výši 11 % (Kč)	43
Tabulka 7.	Daňové zatížení poplatníka při uplatnění spolupracující manželky a dítěte ve výši 15 % (Kč)	45
Tabulka 8.	Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracující manželky a dítěte (Kč)	46
Tabulka 9.	Daňové zatížení poplatníka a spolupracujících osob s převedením příjmů ve výši 12 % a 18 % (Kč)	48
Tabulka 10.	Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracujících osob při nerovnoměrném rozdělení převedených příjmů (Kč)	49
Tabulka 11.	Daňové zatížení poplatníka s uplatněním spolupracujících dětí (Kč).....	50
Tabulka 12.	Odvodové zatížení na pojistném poplatníka a spolupracujících dětí po 15 % (Kč)	51
Tabulka 13.	Daňové zatížení poplatníka při převedení příjmů na spolupracující děti ve výši 12 % a 18 % (Kč)	52
Tabulka 14.	Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracujících dětí (Kč)	53
Tabulka 15.	Daňové zatížení poplatníka a spolupracující manželky a dětí (Kč) ..	54
Tabulka 16.	Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracující manželky a dětí (Kč)	55
Tabulka 17.	Daňové zatížení poplatníka při nerovnoměrném převedení příjmů na spolupracující osoby (Kč).....	57
Tabulka 18.	Odvodové zatížení na pojistné poplatníka a spolupracující manželky a dětí (Kč)	58
Tabulka 19.	Konečné srovnání celkového odvodového zatížení (Kč).....	60

7 Seznam příloh

Příloha č. 1 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob – původní verze

Příloha č. 2 Příloha 1 k přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Příloha č. 3 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob – nejlepší varianta

Příloha č. 4 Příloha 1 k přiznání k dani z příjmů fyzických osob

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 6 zákona)

	poplatek	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 13 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 14 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona ($f. 31 + f. 32 - f. 33$)	0	
35 Úhrn příjmů plynoucích ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 13 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (f. 34)	0	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vyloučení ($f. 36 - \text{úhrn vyloučených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo f. 36}$)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (f. 113 přílohy č. 1 DAP)	605 131	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (f. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (f. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řídků ($f. 37 + f. 38 + f. 39 + f. 40$)	605 131	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vyloučení (f. 41 - úhrn vyloučených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo f. 41)	605 131	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z f. 41a)	605 131	
43 (neobuzeno)		
44 Uplatňovaná výše ztráty - vzhledem k výměně za předcházející zdaňovací období maximálně do výše f. 41a		
45 Základ daně po odečtení ztráty (f. 42 - f. 44)	605 131	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Číslo podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota daně/daně)				
47 Odst. 3 a 4 zákona (počet úroků)				
48 Odst. 5 zákona (penzijní příspěvěk/penzijní pojištění)				
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)				
50 Odst. 7 zákona (adiborové příspěvky)				
51 Odst. 8 zákona (úhrada za dani vztávané)				
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)				
53 Další částky				
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně ($f. 46 + f. 47 + f. 48 + f. 49 + f. 50 + f. 51 + f. 52 + f. 53$)				
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (f. 45 - f. 54)	605 131			
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	605 100			
57 Daň podle § 16 zákona	90 765			

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (f. 57) nebo částka z f. 330 přílohy č. 3 DAP	90 765	
59 (neobuzeno)		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (f. 58)	90 765	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez zmaněnka minus	0	

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Slevy podle § 35a nebo § 35b zákona		

161w000-d90b-410e-a25d-d869c312b32d

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení	Jméno	Třída	Rodné číslo
Číska podle § 35ba odst. 1		Počet měsíců	Počet měsíců
64	přím. a) zákona (na poplatníka)	24 840	
65a)	přím. b) zákona (na manželku/manžela)	0	
65b)	přím. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)	0	
66	přím. c) zákona (na poskytele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	0	
67	přím. d) zákona (na poskytele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	0	
68	přím. e) zákona (na držitele průkazu ZTP/P)	0	
69	přím. f) zákona (studium)	0	
70	Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (t. 62 + t. 63 + t. 64 + t. 65a + t. 65b + t. 66 + t. 67 + t. 68 + t. 69)	24 840	
71	Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (t. 60 – t. 70)	65 925	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

	Příjmení	Jméno	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců ve ZTP/P
			2	3	4
1	Dropok Jaroslav			12	
2	Dropok Petr			12	
3	Dropok Daniel			12	
4					
Celkem				36	

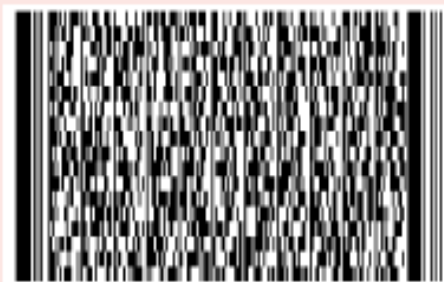
72	Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	40 212	
73	Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	40 212	
74	Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	25 713	
75	Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)	0	
76	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		
77	Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)	0	

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78	Poslední zrátná daň		
79	Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řízení (ř. 78)		
80	Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje		
81	Poslední zrátná daň - daňová ztráta podle § 5 zákona		
82	Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řízení (ř. 81)		
83	Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81) : zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL - Placení daně

84	Úhrn srážekých záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)		
85	Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem		
86	Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona		
87	Srážková daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)		
87a	Srážková daň podle § 36 odst. 7 zákona		
88	Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89	Srážková daň podle § 38f odst. 12 zákona		
90	Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38g odst. 4 zákona		
91	Zbývající doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90) : (+) zbývající doplatit, (-) zapláceno více	25 713	

1e8f0165-3e33-4a67-bb63-0279e92a9902

PRÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 - „Výpočet dílčího základu daně z příjmu z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)“	1
Příloha č. 2 - „Výpočet dílčího základu daně z příjmu z pronájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 - „Výpočet daně z příjmu ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém daru	
Požvatčení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroku z tohoto úvěru	
Požvatčení o zaplacených částkách na penzijní připojištění nebo penzijní pojštění	
Požvatčení o zaplacených částkách na soukromé životní pojštění	
Požvatčení o zaplacené úhradě na další vzdělávání	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Další přílohy výše nauvedené	
Počet listů příloh celkem	1

**PROHLASUJI, ZE VSECHNY MNOU UVEDENE ÚDAJE V TOMTO PRIZNANÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o zástupci:	Typ zástupce: <input type="text" value="Žádný zástupce"/>	Kód zástupce: <input type="text"/>
Jméno(-a)	Příjmení	Název právnické osoby
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Datum narození	Evidenční číslo ovědčení daňového poradce	K. právnické osoby
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatelem, pověřeným pracovníkem apod.)		
Jméno(-a)	Příjmení	Vztah k právnické osobě
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu		Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
Datum	Otisk suetka	<input type="text"/>
<input type="text"/>		

1) Označte křížkem odpovídající variantu

2) Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 38gb zákona a dále v případech uvedených v § 239 a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů

ZADOST O VRACENÍ PREPLATKU NA DANI Z PRŮMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

preplatku na daní z příjmů fyzických osob _____ Kč.

Preplatek zašlete na adresu: _____

nebo vraťte na účet vedený u _____ č. _____

kód banky _____

specifický symbol _____

Vlastník účtu _____

měna, ve které je účet veden _____

V _____ dne _____

Podpis poplatníka (zástupce)

8c171022-2ead-427b-9ab4-f4a2d46c74c3

Otisk podacího suetka finančního úřadu
--

Příloha č. 2 Příloha č.1 k přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

PŘÍLOHA č. 1

Je součástí tiskopisu PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2012 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 19 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo:

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukázány ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlování se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ?	☒	Vedu účetnictví ?	☐	Uplatňuji výdaje procentem z příjmu ?	☐
-------------------------	-------------------------------------	-------------------	--------------------------	---------------------------------------	--------------------------

	poplatek	finanční úhrad
101 Příjmy podle § 7 zákona	1 653 781	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	1 048 650	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	605 131	
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona vztahující – uveďte úhrn částek vztahujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. I. na str. (2)		
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona vztahující – uveďte úhrn částek vztahujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. I. na str. (2)		
107 Část příjmu nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona		
108 Část výdaje nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona		
109 Část příjmu nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona		
110 Část výdaje nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona		
111 (neobsazeno)		
112 Vít podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vyláče-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmu podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 – ř. 111 + ř. 112)	605 131	

2. Doplnující údaje (§ 7 zákona)

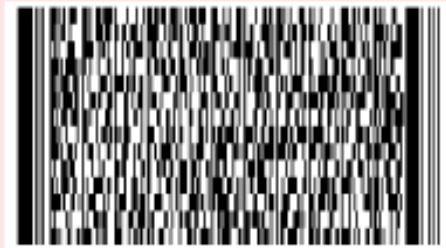
A. Údaje o obratu a odpisech
Roční úhrn čistého obrátu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitostí

B. Druh činnosti ?

Název hlavní (převažující) činnosti	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
<input type="text"/>				
Název dalších činností				
<input type="text"/>				
<input type="text"/>				
<input type="text"/>				
Celkem				

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 3 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob – nejlepší varianta

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Jihomoravský kraj

Územní pracoviště v, ve, pro

Znojmě

01 Daňové identifikační číslo

CZ

02 Rodné číslo

03 DAP ¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP ²⁾

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodložené lhůty ³⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky audítorem ⁴⁾

ano

ne

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

Otisk podacího razítka finančního úřadu

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část ²⁾ od do
dále jen „DAP“

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Dropek	07 Rodné příjmení	08 Jméno(-a)
09 Titul	10 Státní příslušnost ČR	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec Znojmo	13 Ulice / část obce Růžová	14 Číslo popisné / orientační 351 / 3
15 PSČ 669 02	16 Telefon / mobilní telefon	17 Fax / e-mail
18 Stát Česká republika		

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vymětuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné / orientační /	22 PSČ
---------	----------------------	------------------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné / orientační /
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 Fax / e-mail

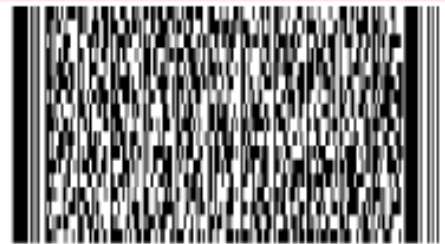
29 Kód státu - vyplni jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

 Kč

30 Spojení se zahraničními osobami ⁵⁾ ano

ne

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 13 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 14 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (f. 31 + f. 32 – f. 33)	0	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 13 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (f. 34)	0	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení (f. 36 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo f. 36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (f. 113 přílohy č. 1 DAP)	345 460	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (f. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (f. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn částí (f. 37 + f. 38 + f. 39 + f. 40)	345 460	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení (f. 41 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo f. 41)	345 460	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z f. 41a)	345 460	
43 (neobswazeno)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše f. 41a		
45 Základ daně po odečtení ztráty (f. 42 – f. 44)	345 460	

3. ODDÍL - Nezdanitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

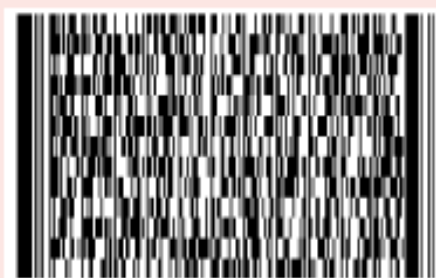
Částka podle § 15	Počet měsíků		Počet měsíků	
46 Odčet 1 zákona (hodnota darů/darů)				
47 Odčet 3 a 4 zákona (odčet úroků)				
48 Odčet 5 zákona (penzijní příspěvěkům a penzijní pojistění)				
49 Odčet 6 zákona (tvoření pojistění)				
50 Odčet 7 zákona (sdoborové příspěvky)				
51 Odčet 8 zákona (úhrady ze dlehi vzdělávání)				
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)				
53 Další částky				
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (f. 46 + f. 47 + f. 48 + f. 49 + f. 50 + f. 51 + f. 52 + f. 53)				
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (f. 45 – f. 54)	345 460			
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	345 400			
57 Daň podle § 16 zákona		51 870		

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (f. 57) nebo částka z f. 330 přílohy č. 3 DAP	51 870	
59 (neobswazeno)		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (f. 58)	51 870	
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení	Jméno	Titul	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1		Počet měsíců	Počet měsíců
64	přím. a) zákona (na poplatníka)	24 840	
65a)	přím. b) zákona (na manželku/manžela)	0	
65b)	přím. b) zákona (na manželku/manžela, která/ktej je dlužkem ZP/P)	0	
66	přím. c) zákona (na poskytele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	0	
67	přím. d) zákona (na poskytele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	0	
68	přím. e) zákona (na dlužníka průkazu ZP/P)	0	
69	přím. f) zákona (studium)	0	
70	Úhrn slev na daně podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 62 + f. 63 + f. 64 + f. 65a + f. 65b + f. 66 + f. 67 + f. 68 + f. 69)	24 840	
71	Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 60 – f. 70)	26 970	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

	Příjmení	Jméno	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců ve ZP/P
	1		2	3	4
1	Dropok	Jaroslav		12	
2					
3					
4					
Celkem				12	
72	Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		13 404		
73	Sleva na daně (částka z f. 72, uplatnitelná maximálně do výše daně na f. 71)		13 404		
74	Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (f. 71 – f. 73)		13 566		
75	Daňový bonus (f. 72 – f. 73)		0		
76	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)				
77	Rozdíl na daňovém bonusu (f. 75 – f. 76)		0		

6. ODDÍL - Dodatečná DAP

78	Poslední zůstatná daň			
79	Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 78)			
80	Rozdíl nákladů (f. 79 – f. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje			
81	Poslední zůstatná daň - daňová ztráta podle § 5 zákona			
82	Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 61)			
83	Rozdíl nákladů (f. 82 – f. 81) : zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje			

7. ODDÍL - Placení daní

84	Úhrn uvedených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na daně)			
85	Na zbývajících zálohách zaplacená poplatníkem celkem			
86	Zaplacená daň stanovená použitelnou částkou podle § 7a zákona			
87	Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)			
87a	Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona			
88	Zapůjčená daň plátcem podle § 38e zákona			
89	Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona			
90	Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona			
91	Zbývající doplatit (f. 74 – f. 77 – f. 84 – f. 85 – f. 86 – f. 87 – f. 87a – f. 88 – f. 89 – f. 90) : (+) zbývající doplatit, (-) zaplacená více		13 566	

PRÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 - „Výpočet dílčího základu daně z příjmu z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)“	1
Příloha č. 2 - „Výpočet dílčího základu daně z příjmu z pronájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 - „Výpočet daně z příjmu ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém daru	
Pohrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroku z tohoto úvěru	
Pohrzení o zaplacených částkách na penzijní připojištění nebo penzijní pojistění	
Pohrzení o zaplacených částkách na soukromé životní pojištění	
Pohrzení o zaplacené úhradě na další vzdělávání	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	1

**PROHLASUJI, ZE VSECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PRIZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o zástupci:	Typ zástupce: <input type="text" value="Žádný zástupce"/>	Kód zástupce: <input type="text"/>
Jméno(-a)	Příjmení	Název právnické osoby
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Datum narození	Evidenční číslo ovědčení daňového poradce	Č. právnické osoby
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou, s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatelem, pověřeným pracovníkem apod.))		
Jméno(-a)	Příjmení	Vztah k právnické osobě
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu		Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
Datum	Otisk razítka	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	

1) Označte krátkem odpovídající variantu

2) Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 38gb zákona a dále v případech uvedených v § 239 a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů

ZADOST O VRACENÍ PREPLATKU NA DANI Z PRŮJMU FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

preplatku na daň z příjmů fyzických osob _____ Kč.

Preplatek zašlete na adresu:

nebo vraťte na účet vedený u _____ č. _____

kód banky _____ specifický symbol _____

Vlastník účtu _____ měna, ve které je účet veden _____

V _____ dne _____ Podpis poplatníka (zástupce)

Otisk podacího razítka finančního úřadu

Příloha č. 4 Příloha č. 1 k přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

PŘÍLOHA Č. 1

Je součástí tiskopisu PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2012 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 19 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo:

Částky uvedte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	☒	Vedu účetnictví ¹⁾	☐	Uplatňuji výdaje procentem z příjmu ¹⁾	☐
			poplatek		finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona			1 157 647		
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona			812 187		
103 (neobsazeno)					
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledkem hospodaření (zisk, ztráta)			345 460		
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyklující – uveďte úhrn částek zvyklujících výsledků hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)					
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snížující – uveďte úhrn částek snížujících výsledků hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)					
107 Část příjmu nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk, kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona					
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona					
109 Část příjmu nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona					
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona					
111 (neobsazeno)					
112 Váň podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)					
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmu podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 – ř. 111 + ř. 112)			345 460		

2. Doplnující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obrátech a odpisech

Roční úhrn čistého obrátu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitosti

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------

B. Druh činnosti ²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti

Sazba výdajů
% z příjmů

Příjmy

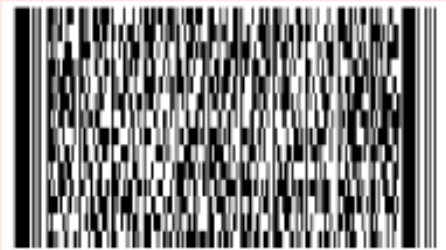
Výdaje

CZ - NACE

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Název dalších činností

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Celkem				

Zdroj: vlastní zpracování